

naša luč

1994
marec
3

slovenske stopinje

spodnja panonija

Naslednji poskus obnovitve slovenske samostojne države je bila ustanovitev mejne grofije **Spodnja Panonija**. Njeno središče je bilo v okolici Blatnega jezera. Kljub temu, da je bila mejna grofija namenjena sami obrambi frankovskega fevda, smo Slovenci tudi v tej novi politični skupnosti uživali dokaj veliko samostojnost.

Najbolj znani mejni grof je bil **knez Kocelj**, ki je izkoristil slabosti frankovskih vladarjev in kmalu postal neodvisen knez.

Knez Kocelj se je povezal z

Čez slovensko ozemlje je tedaj vodilo več pomembnih trgovskih poti:

- iz Benetk preko Kanalske doline, Beljaka, Brež do Dunaja

- iz Ogrske preko Ptuja, Celja, Kamnika do Ljubljane

- iz Ljubljane preko Logatca in Postojne v Trst ali Gorico

- znana je tudi trgovska pot preko Ljubelja

Rastislavom (Velikomoravski knez), ki si je ravno tedaj pri bizantinskem cesarju izprosil novih misijonarjev, da bi ti lahko oznanjali krščansko vero v slovanskem jeziku. Tako je na Kocljevo prošnjo v Panonijo prišel misijonarit tudi **sv. Metod**, ki se je vračal iz Rima, kjer je bil na zagovoru pri tedanjem papežu.

Nezadovoljni Franki so na vse načine poskušali onemogočiti uspešno delo sv. Metoda. Tako so z zvijačo uspeli ujeti Metoda, ga zaprli in leta 874 še vojaško **porazili kneza Koclja**. V Spodnjo Panonijo se je vrnil frankovski grof in Slovenci smo zopet izgubili del svoje državotvorne zgodovine.

čas fevdov

To je doba, ki je za dobrih osemsto let zaznamovala slovenski življenjski slog. Do tedaj še svobodni slovenski kmetje, so počasi postajali podložniki zemljiške gospode. Zunanje politično dogajanje se je iz javnega življenja preselilo v "zapeček". To je bil čas razcveta narodnih običajev, domačih plesov, domače umetnosti. Lahko rečemo, da je vse to na nek poseben način še bolj obogatilo slovenski jezik in obenem okrepilo slovensko narodno zavest. Kljub nadvladi tuje gospode, se tako mali narod nikoli ni popolnoma uklonil volji velikega. V svoji borni koči je še bolj srčno **gojil ljubezen** do svojega naroda, kar mu je dajalo

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
GORIŠKA BRDA
(foto: Mirko Kambič)

Podložni kmet je lahko pridobil zemljo na dva načina:

- dedna posest (kupno pravo)

- začasna posest (zakupno pravo)

Večje dajatve so bile za začasno posest. Večina kmetov je imela zemljo v zakupu, saj niso zmogli zbrati toliko denarja, da bi lahko plačali kupnino.

vse večjo zavest pripadnosti.

Kmalu je redko obljudeno deželo zajel nov val doseljevanja. Tuji fevdalci so v želji, da bi čim več iztržili iz zemlje, začeli naseljevati nove kmete, ki pa so v večini prihajali iz germanskega dela Evrope. Tako smo Slovenci zaradi omenjenega doseljevanja izgubili približno **dve tretjini narodnostnega ozemlja**. S tem dejanjem so takratni fevdalci pridobili tudi veliko politično moč. Oblikovale so se zaokrožene celote (pokrajine) v katerih je imel določeni fevdalec politično in gospodarsko premoč - Kranjska, Tržaška, Goriška, Istra, Štajerska, Koroška.

V 16. stoletju je bilo slovensko ozemlje razdeljeno med **tri države:**

- nemško (Kranjska, Štajerska, Koroška, Trst, Goriška)

- beneško (Beneška Istra, Beneška Slovenija)

- ogrsko (Zalajski in Železni komitat)

pripravil L.B.
(se nadaljuje)

od besed k dejanjem

436676

Postni čas nas vabi, da stopimo na pot osebnega spreobrnjenja. Pustimo ob strani vse velike besede in poskušajmo narediti korak naprej v osebnem iskanju resnice.

Post nas ne kliče k nerazumljivemu odpovedovanju. Vsako dejanje, v katerem ni srca, je le pesek v oči. Tudi ta cerkveni čas je le ponudba, ki nam je bila dana, da jo sprejmemo ali zavržemo.

Bomo pripravili pot Gospodu ali pa bo tudi tokrat vse šlo počasi mimo nas. Neopazno bo tu čas Velike noči in ostal nam bo le še spomin na bogato obloženo mizo.

Tudi leto družine ni namenjeno prepričevanju vernikov o svetosti najmanjše celice življenja, o lepoti družinskega življenja in njenem poslanstvu. Je pa povabilo, da vsak pri sebi stopi korak naprej v sprejemanju svojega življenja kot božji dar. Nismo mi tisti, ki delimo iz svojega, ampak delimo le tisto, kar smo nekoč že prejeli.

Oba povabila nas postavljata v vlogo novega Stvarnika - mi smo poklicani, da sooblikujemo (ustvarjamo) ta svet:

- v politiki (čeprav se to mnogim sliši tako nemogoče),
- pri udeležanju sprave in sožitja do vseh Slovencev,
- v skrbi za duhovno rast slovenske skupnosti v zdomstvu,
- pri uvajanju dialoga z drugače mislečimi.

To ni klic Cerkve k pokori, ampak je dar, ki nam ga je namenil sam Stvarnik.

Tudi s tem dejanjem se je Bog sklonil k svojemu ljudstvu in mu zopet ponuja svojo roko.

Jo bomo sprejeli?

Ljubo Bekš

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Družina
Glavni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana, Poljanska 2, odgovorni urednik: Janez Pucelj, 46149 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Novamedia, 61000 Ljubljana

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
NAŠA LUČ
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija ..... 200 ATS
Anglija ..... 11 GBP

Belgija ..... 690 BEC
Francija ..... 106 FRF
Italija ..... 24.000 ITL
Nizozemska .... 35 NLG
Nemčija ..... 30 DEM
Švica ..... 27 CHF
Švedska ..... 130 SEK
Avstralija ..... 26 AUD
Kanada ..... 23 CAD
ZDA ..... 20 USD
Slovenija ..... 1400 SIT

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.
PRINTED IN SLOVENIA
Naročilno lahko plačate pri poverjenikih ali z vplačilom preko banke na enega sledečih računov pri Krekovi banki v Ljubljani:
tekoči račun NL, števil.: 51800-620-336 200-15-20/38 all devizni račun NL, števil.: 51800-620-336 200-1129-17.

"a b'?" - b'!"

Pokojni zdomski župnik Mirko, Bog mu daj dobro, je še do oktobra lani objavljaj imenitne članke v naši rubriki iz don Kamilovega mlina. Bil pa je tudi znan kot velik šaljivec. Spominjam se, kako je pred leti z mikrofonom v roki nastopal na binškoštnem srečanju slovenskih rojakov v Philips-Halle - Dusseldorf. Pri kulturnem programu nam je pripovedoval razne svoje domisljice. Med drugimi ljudem v dvorani zastavil

tole vprašanje: "Ali veste, v katerem jeziku on in ona uporabljata najmanj črk za izjavo njune ljubezni?" V dvorani je nastala tišina, potem pa zopet Mirko: "Se razume, v našem slovenskem! I love you, ich liebe dich, itd., kako je vse to dolgovezno. Pri nas na Gorenjskem pa on vpraša njo: **A b'?** In ona reče: **B'!** In sta zmenjena za poroko".

Ljudje se zasmijejo in dobri gospod Mirko je dosegel svoj

namen. Srca se tajajo, stare zamere se mehčajo, nasprotja omilijo. Prav to pa je namen binškoštnega srečanja. Sv. Duh naj bi ponovil svoj prvi binškoštni čudež in "narode različnih jezikov združil v edini veri". Kakor nekoč "Parte, Medijce in Elemite... Jude in spreobrnenje", tako naše Kranjce in Štajerce, Gorenjce, Dolenjce in Primorce - drage rojake, natepene z vseh vetrov, naj bi povezal z isto slovensko besedo, pesmijo, molitvijo in nasmehom v "**eno srce in eno dušo**".

Št. Vid nad Zavodnjami

Ljudje pa smo kot otroci in zanimivo je, da si prej zapomni mo kaj neumnega kot pa pametnega. Od tistega binškoštnega srečanja mi je ostal v spominu samo Mirkov vic in me še danes večkrat spravi v dobro voljo. Spominjam se tudi, kolikokrat nam je prišla prav ta gorenjska "**ljubezenska redkobesednost**". Pri prostovoljnem delu za slovensko skupnost so se večkrat pojavile razne ovire in naveličanosti. Že je kazalo, da ne bo nič z nami, pa ti nekdo zine: "Ljudje božji vendar, a b'?" Enoglasni odgovor: **B'!** In s smehom in dobro voljo delo steče naprej.

Največja kuga za neko skupnost je, če se v njej ugnezdi razprtija in prepir. Nekateri po svetu se še ne zmorejo znebiti svojega zaplankanega slovenskega vaškega zdravarstva. Miroljubni tujci so me večkrat pobarali: "Don Kamilo, zakaj se vi Slovenci tako radi kregate in prepirate med sabo?" Modro sem jim odpredaval: "Veste, Slovenci imamo za seboj visoko šolo sovraštva in nezaupanja. Najprej štiri leta revolucije, ko smo bili vsi z vsemi skregani na življenje in smrt. Kakor da je bilo tega premalo, so štirideset let s prisluškovanjem in sumničanjem med nas "uradno" sejali nezaupanje in strah po raznih tovarnah, delavnicah, ordinacijah, konferenčnih sobah, nasploh povsod. In to bo še dolgo ostalo v naših kosteh. Ja, ja, hudič je, če ni Boga".

No, če se še kje pravkar z apetitiom prepirate, vsaj v tem resnem postnem času naj bo "stop, zapik, mir". Pa po beli nedelji z novimi močmi naprej.

Pri postnem bogoslužju bremo, kako prerok Izaija sijajno teše (obtesuje) svoje hebrejske rojake: "**Ali je to post, kakršen mi je po volji. Postite se v pretrganju in prepiranju. Pretrgajte svoja srca in ne svojih oblačil. Ne bodi maščevalen in zamerljiv proti sinovom svojega ljudstva. Odpravi iz svoje srede iztezanje prstov in prevarljivo govorjenje.**"

Najbolj "pretrgaš svoje srce",

odpustiti   *urbanija j.*

**odpustiti sosedu,
pomeni pogasiti požar,
ki bi
sicer upepelil njegovo
in mojo domačijo.**

**odpustiti možu, pomeni
zasaditi drevo, ki bo
obema
dajalo senco in sadove.**

**odpustiti ženi, pomeni
osamljeni podariti
odrešilno besedo,
obupani
pokazati svetle zarje, ki
porajajo srečen dan.**

**odpustiti otrokom,
pomeni tople žarke v
otroških očeh, ki vsako
solzo posušijo.**

če se ponižaš, poklekneš in pri kakem starem naglušnem patru opraviš dobro velikonočno spoved. Na primer tako:

- "Hvaljen Jezus! Duhovni oče, rad se prepiram, prehitro reagiram, potem pa mi je žal."

- "Bog je dober in ti odpušča. Pojdi v miru, sin moj in začni znova s poboljšanjem. Kristjani vedno začenjamo, kot otroci z abecedo v prvem razredu: A B..."

- "Kje sem slišal že nekaj podobnega? Aha, Mirkov vic, a b'? - b'!"

Srečen postni čas! **Začnimo znova!** Z vsem plemenitim prizadevanjem, kakorkoli že, samo prepira ne! **A B'? - B'!**

*Vas pozdravlja,
Vaš don Kamilo.*

kristusova cerkev

Ljudje vedo o Cerkvi povedati več slabega kot dobrega. Ne bi se spuščali v očitke. V njen zagovor povejmo le to da, če bi iz zgodovine zahodnega sveta črtali Cerkev, bi ne ostalo nič - še za Kristusa ne bi vedeli! Ko govorimo o Cerkvi, moramo vedno upoštevati, da je Cerkev božja ustanova in da jo lahko razumemo samo z vero. Cerkev je namreč znamenje in orodje delovanja sv. Duha. Odveč je vsako tehtanje ali je v njej več senčnih ali sončnih strani. Kristjan "veruje v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev". S tem svojim dejanjem izpoveduje, da je pod skromnim zunanjim videzom in pod njeno moralno krhkostjo skrito delovanje božjega Duha. Na poseben način veljajo zanjo Pavlove besede: "... imamo pa ta zaklad v prstenih posodah, da je preobilna moč iz Boga in ne iz nas" (2 Kor 4,7)."

izvor cerkve

Izvor in obstoj Cerkve je pogojen z naravnim dejstvom, da človek ne more obstati kot posameznik, če ni vključen v

človeško skupnost. Zato tudi kristjan za svoje krščansko življenje nujno potrebuje druge kristjane; skupnost vernikov mu krepí zavest pripadnosti, ki mu daje novih moči. Vsi smo vključeni v veliko družino verujočih, ki zajema vse čase in dežele in tako vplivamo drug na drugega.

Skozi vso zgodovino odrešenja je Bog zbiral "svoje ljudstvo". Najprej obljubi Abrahamu, da bo oče velikemu narodu, nato izbere Izraela, ki se potem izneveri božji zavezi. Bog zato osnuje Novi Jeruzalem - vse človeštvo bo postalo njegov narod.

Cerkev ni bila ustanovljena z enim konkretnim dejanjem. Nastajala je postopoma od začetka zgodovine, prek Stare zaveze, Jezusovega dela, križa, vstajenja in prihoda sv. Duha.

V njej že delujejo moči in sile prihajajočega božjega kraljestva, zlasti v bogoslužnem čaščenju Boga. Kljub temu Cerkev še ni božje kraljestvo; je podobna Jezusu, ki je "podoba hlapca vzel nase" (Fil 2,7); je Cerkev revežev in trpečih, Cerkev grešnikov, ki se mora vedno očiščevati; je preganjana skupnost, ki mora

okusiti nadloge in preizkušnje.

cerkev v zgodovini

Cerkev prvih stoletij je molila za cesarja - pri tem ga ni hotela častiti po božje, zato je bila preganjana. Prav kri mučencev jo je po tristoletnem trpljenju uveljavila kot pomembno družbeno silo in ustanovo.

Kršćanstvo je postalo državna vera, kar se je kmalu izrodilo v preveliko odvisnost Cerkve od države. Na vzhodu (Carigrad in Moskva) je nastalo pravoslavlje kot državna Cerkev. Na Zahodu pa se je dolgo borila proti temu, da bi bili svetni knezi škofje in da bi tako vladarji določali verski nauk. V prizadevanjih za večjo poduhovljenost jo je prehitela protestantska reforma, ki je Cerkvi odtrgala skoraj vso severozahodno Evropo.

Rimska Cerkev se je počasi otresla nadvlade svetne oblasti. Danes se ne sooča več samo z deželami Sredozemlja in Novega sveta, ampak s problemi vesoljnega človeštva.

Ničesar ne pričakuj od človeka, ki dela samo za svoje življenje in ne za svojo večnost.

(Antoine de Saint - Exupery)

cerkev daje in prejema

Cilj cerkve je odrešenje. Cerkev kot vidna ustanova ima drugačne pristojnosti kot civilna družba, zato se ne more vezati na noben političen sistem. Po drugi strani pa vsaki državi in njenemu svetnemu področju priznava njeno samostojnost in svojskost. Njena stalna skrb je usmerjena k uresničevanju svobodnega izražanja posamznikove vere, ki je izraz človekovega dostojanstva.

Cerkev ima nalogo, da od znotraj preuredi in z duhom evangelija prepoji vse časne ustanove. **Ona je v družbi kot kvas v testu, kot duša v telesu.**

Cerkev nas uči, kako človek najde svojo umiritev samo v Bogu, ki mu kaže na končno izpopolnitev. Ker pa *človek neskončno presega človeka* (B. Pascal), tudi Cerkev ščiti to človekovo dostojanstvo pred sovražnimi oz. nenaklonjenimi svetnimi ustanovami in svari pred nečloveškim materializmom. Upanje v boljši svet, kjer bo vsako dejanje

dobrote in ljubezni prečiščeno soustvarjalo končno stvarnost, vliva človeku pogum, da se vključi v dogajanja tega sveta.

Cerkev je za vse narode in za vse čase. Ne more in ne sme se vezati na noben civilni sistem, na nobeno kulturo. Zato je ona vez prijateljstva in sprave med ljudmi, rasami, razredi in narodi. Vedno mora ostati vest družbe, zlasti ko gre za osnovne vrednote človeka. Sviri naj ljudi pred malikovanjem denarja, oblasti in užitkov. Tudi s tem pripomore k večji svobodi in upanju človeštva.

poslanstvo cerkve

Cerkev je in ostaja zakrament odrešenja, kljub mnogovrstnim okoliščinam časa in prostora, kjer opravlja svoje poslanstvo.

"kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi"
(Mt 18,20).

Vsi so poklicani k njej in vsem je potrebna za zveličanje. Ko pravimo, da je posrednik odrešenja en sam Gospod in vsak, ki bo vanj veroval in bo krščen, bo lahko dosegel zveličanje, istočasno tudi trdimo, da je Cerkev nujna za odrešenje.

Kdor ve, da ima Cerkev po božji volji odrešensko poslanstvo, pa ne vstopi vanjo, se ne more zveličati. Tudi kdor pripada Cerkvi samo na zunaj, ne pa s srcem, ni na poti odrešenja. Kdor pa je v Cerkvi s srcem in vero ter v njej vztraja, bo rešen. Kdor brez lastne krivde Cerkve ne pozna, bo rešen, če bo živel po svoji vesti.

pripravil B. Makovec

diamant

Indijski menih je prišel v bližino vasi in si pod drevesom uredil ležišče. Tedaj je k njemu pritekel vaščan in mu rekel:

"Kamen! Kamen! Daj mi dragoceni kamen!"

"Kakšen kamen?" je vprašal menih.

"Preteklo noč mi je Bog v sanjah dejal, da bom v mraku na robu vasi našel meniha, ki mi bo dal dragocen kamen tako, da bom bogat za vse življenje."

Menih je pobrskal po svoji malhi in potegnil iz nje kamen. "Verjetno je mislil tegale," rekel, ko je izročil kamen vaščanu. "Pred nekaj dnevi sem ga našel na gozdni poti. Vsekakor ti ga rad dam." Mož je ves začuden ogledoval kamen. Bil je diamant. Verjetno največji diamant na svetu, kajti bil je velik kot človeška glava.

Vzel je diamant in odšel. Vso noč se je premetaval po postelji in sploh ni mogel spati. Naslednjega jutra je že ob prvi zori prebudil meniha in mu dejal: "Podari mi tisto bogastvo, ki ti omogoča, da tako zlahka daš iz rok ta diamant."

predstavitev

KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE

Kristjani smo s katekizmom katoliške Cerkve dobili obširno delo, v katerem je zajet ves krščanski nauk. Ob svojem izidu je novi katekizem prejel veliko odobravanj, po drugi strani pa je dvignil veliko prahu v nekaterih javnih občilih, ki niso mogla sprejeti njegove resnične vsebine. Mnogi so ga prikazovali zelo enostransko, le z vidika nekaterih jasno povedanih krščanskih stališč, ki današnjemu človeku ne ugajajo. Taki, na hitro prirejeni komentarji, ne držijo nobene resne kritike in večina časnikov, ki so objavili takšne komentarje, ni pripravljena na resno debato. Njihova uredniška politika je pač naravnana na senzacionalistično pisanje, ne da bi se pretirano zanimali za resnico. Očitno je, da obstaja dovolj nekritičnih bralcev tako, da takšno časopisje sploh lahko uspeva.

Mnoge ljudi, tudi kristjane, je tako ustvarjeno javno mnenje zadovoljilo in mislijo podobno. Velika večina kristjanov ni niti prebrala novega katekizma tako, da sami težko presoјajajo, kaj je res in kaj ne. Zato bomo v naši reviji ostali pozorni do te teme. Postregli bomo s predstavitvijo katekizma iz različnih zornih kotov vsem tistim bralcem, ki bi se radi z njim bolje seznanili. Porajajo se vedno nova vprašanja, na katera je potrebno odgovoriti. Ne smemo se zadovoljiti z odgovorom, da je to le nov "psihoteror iz Vatikana", ki

ga pišejo stari kardinali, ki nimajo pravega stika s sodobnim svetom.

V tem prispevku se opiramo na odmevno predavanje, ki ga je pred ameriškimi škofi v ZDA imel lani znani teolog Christoph Schonborn. Predavanje je začel z nekaterimi podatki o samem nastanku ideje o novem katekizmu.

Bilo je prvi dan izredne škofovske sinode leta 1985 v Rimu. Kardinal Bernard Law je bil med prvimi govorniki. V svojem 8 minut dolgem prispevku je rekel tudi sledeče: *"Naša naloga je posredovati evangelij v svetu, ki postaja vse bolj velika vas."* Svoji trditvi, da je svet vse bolj velika vas, je dal bostonski kardinal sledeče pojasnilo. Mladi ljudje današnjega časa nosijo v Bostonu, Leningradu in pri Svetem Jakobu v Čilu enake kavbojke ali blue jeans in poskakujejo na enak način ob enaki glasbi. Svet je postal majhen, vse bolj bo poenoten svet.

Takšen razvoj nas postavlja

Sv. Jožef - bodi varuh naših družin

pred številna vprašanja. Bo ta edinstvo le v uniformiranosti sveta po vzoru zahodne tehnične civilizacije? Ali bo to poenotenje kulturnega čutenja in predvsem enakih navad in obnašanj doprineslo tudi k večjemu razumevanju med ljudmi? V svetu, ki postaja vse bolj velika vas, se lahko vpraša tudi Cerkev, ali ni potreba krščanskemu oznanjevanju dati enotno obliko? Veljavno za ves svet.

Edinstvo je bila v vsej zgodovini temeljnega pomena za Cerkev. Poznamo temelje edinstva: Cerkev je **"ena, sveta, katoliška in apostolska"**. Tudi vera je samo ena, ker ji je temelj en krst in en Gospod, kakor pove sv. Pavel (prim.: Ef 4,5). **Edinstvo v veri** ostaja torej osnovni in vodilni motiv, ki je škofe na sinodi privedel do sklepa, da morajo izdelati splošno veljavno **"knjigo vere"** - katekizem celotne Cerkve.

Tudi danes, dvajset let po 2. vatikanskem cerkvenem zboru, je zelo očitno, da je treba še marsikaj, kar je naročal koncil v svojih odlokih, ponovno preudariti in uresničiti. O Cerkvi pravi koncil takole: **"Celotna Cerkev je v edinstvi z Očetom, Sinom in Svetim Duhom povezano ljudstvo"**. Ta izraz je uporabil že sveti Ciprijan v prvih stoletjih krščanstva. To edinstvo naj v današnjem času okrepi tudi enoten katekizem.

Edinstvo ni brezbarvna uniformiranost Cerkve. Je odraz tiste životvorne edinstva, ki v troedinem Bogu povezuje tri božje osebe. *"Katekizem je organska sinteza osnovnih resnic verskega in pravne nauka Cerkve."*

*pripravil jp
(se nadaljuje)*

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

SLOVENSKI DOM

V Zavodu sv. Stanislava, v Šentvidu nad Ljubljano, so 6. februarja odprli Slovenski dom - kulturno središče Slovencev, ki žive izven meja domovine. Obnovljeni prostori nekdanjih Škofovih zavodov so namenjeni razstavam in drugim prireditvam, knjižnici Studia Slovenica, arhivu zamejske in emigrantske dokumentacije, prehodnemu bivanju obiskovalcev iz tujine in Jegličevemu dijaškemu domu (za okrog 100 dijakov).

Isti dan so odprli tudi stalno

razstavo slikarja Staneta Kregarja, utemeljitelja slovenske abstraktne umetnosti; obiskovalcem je na ogled 86 njegovih platen. Razstavni prostori bodo na razpolago tudi umetniškim stvaritvam Slovencev po svetu.

PREŠERNOV DAN - KULTURNI PRAZNIK

Ob dnevu smrti Franceta Prešerna, ki ga v domovini praznujemo kot državni praznik in dela prost dan, so v vseh večjih krajih Slovenije pripravili veliko kulturnih prireditev. Na akademiji v Ljubljani so tudi letos podelili dve Prešernovi nagradi in pet odličij Prešernovega sklada za pomembne kulturne dosežke naših

umetniških ustvarjalcev.

150. OBLETNICA ROJSTVA SIMONA GREGORČIČA

Poseben odbor občine Tolmin bo koordiniral in organiziral prireditve v spomin na pesnika S. Gregorčiča. Osrednja slovesnost bo septembra v Vrsnem, medtem pa se je 4. februarja, v pesnikovi rojstni hiši, začelo "leto Simona Gregorčiča". Ob priložnostnem nagovoru, nastopu okteta Simon Gregorčič in predstavitvi novega portreta Goriškega slavčka je bil predložen spored vseh prireditev na čast našemu pesniku.

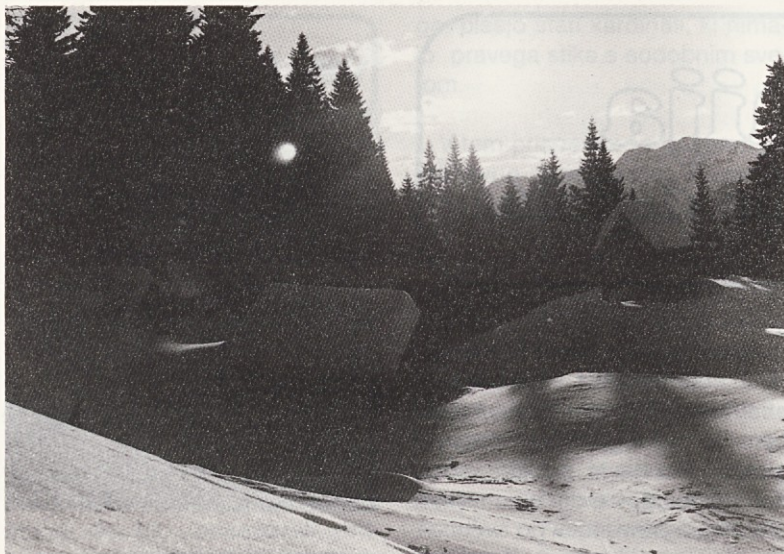
SIMPOZIJ O F. BALANTIČU IN I. HRIBOVŠKU

Pesnika, o katerih se javno ni smelo govoriti in pisati dobra tri desetletja, je Slovenska akademija znanosti in umetnosti uradno umestila v slovenski kulturni prostor. V šestih obsežnih predavanjih je bila podana lepota njunih stvaritev in pomen za razvoj literarne umetnosti. Simpozij bo spodbuda za poglobljene študije o njihovem prispevku k

REPLIKA

Karikatura: Marko Kočevar

slovenski poeziji.

SLOVENKA LETA

Salezijanka Vida Žabot, znana kot branilka slovenskega jezika v obmejni župniji Razkrižje, je bila izbrana za Slovenko leta 1993. Za najpomembnejšo Slovenko so jo izbrale bralke revije Naša žena. Po izjavi skromne redovnice bi se ta naslov bolj podal njeni materi!

INSTITUT ZA NARODNO GLASBO

V prostorih sekcije za glasbeno narodopisje Slovenske akademije so odprli nov studio in arhiv narodnih pesmi. V njem je zbranih okrog 50.000 ljudskih napevov, melodij, instrumentalnih viž, šeg in plesov, kar Institut uvršča v sam svetovni vrh. Gradivo bodo tonsko prečistili in računalniško obdelali.

KAKO SMO GOSPODARILI

- Industrijska proizvodnja Ob-

seg proizvodnje se je lanskega decembra v primerjavi z decembrom 1992 povečal za 4,9%. Celoletna lanska proizvodnja pa je zaostajala za predlansko za 2,8%. To je že sedmo leto zapored, ko beležimo nazadovanje.

- Inflacija je lani znašala 22,9% in za enake odstotke se je podražila nemška marka. Januarska inflacija je bila samo 1,5%. Od decembra 1993 na januar 1994 so se tudi cene na drobno povečale za 1,5%, življenjski stroški pa za 11,9%. Cene na drobno so se lani povečale za 20,3%, kar je najnižja rast v zadnjih 14 letih.

- Plače. Čisti osebni dohodki so lanskega decembra znašali v poprečju 52.213 SIT ali 690 DM in so bili večji od novemberskih za 2,2%. Največjo neto plačo so imeli bankirji (67.837 SIT), najmanjšo gradbeniki (43.091 SIT). Lanske novemberske plače so bile realno 6,1% večje kot novembra 1992.

- (Ne)zaposlenost. Novembra 1993 je bilo v Sloveniji 612.835 zaposlenih. V enem letu se je za-

poslenost zmanjšala za 4,8%. Novembra lani je bilo brez dela 136.051 ljudi, to je 15,3% delovnega prebivalstva.

SLOVENSKE ŽELEZNICE

Poslovanje v letu 1993 je bilo uspešnejše od predlanskega. Lani so železnice pridelale 100 milijonov tolarjev manj izgub, kot so pričakovali. Vlaki so prepeljali 12 milijonov 900 tisoč potnikov (17% več kot planirano) in 11.530.000 ton tovora, oz. 3% več od načrtov. Za obnovo železnic bo letos država prispevala 12 milijard SIT, za subvencije potniškega prometa pa 4,6 milijard SIT. Akcije, s katerimi so uspeli povečati promet po tirih, bodo letos obogatili z dodatnimi novostmi.

DAVKI

Lani so ustrezne službe sodnikom predlagale 4660 kršitev zakona o prometnem davku, proti 4000 kršiteljem pa so že bili sproženi ustrezni postopki. Na utajene vsote bodo vsi zavezanci morali plačati ustrezne davke in zakonsko določene kazni, ki gredo od 50.000 SIT navzgor. Največja utaja je znašala 127 milijonov tolarjev, zagrešilo jo je podjetje za organizacijo denarne verižne igre.

ZIMSKA OLIMPIJADA

Dvaindvajset slovenskih športnikov in 27 spremljevalcev (trenerji, strokovnjaki in tehniki) se je udeležilo Olimpijade v Lillehammerju na Norveškem.

ISLANDIJA IN SLOVENC

Slovenci živijo tudi v tako od-

daljenih deželah, kot je Islandija. O tem se je prepričal tudi slovenski zunanji minister Lojze Peterle, ko so mu tamkajšnji Slovenci med diplomatskim obiskom pripravili sprejem.

ZAMEJSKI SLOVENCIV LJUBLJANI

Na dan pred slovenskim dnevom kulture so v Ljubljano prišli na obisk predstavniki Slovencev s Koroške in Furlanije - Julijske krajine. Med drugim je šlo tudi za poskus zgladitve nesporazumov in nasprotij med koroškimi Slovenci.

Gostje so obiskali ljubljanskega župana, kjer je bilo več govora o sodelovanju med mesti in slovenskimi zamejci. Srečanja sta se udeležila tudi slovenska konzula v Celovcu in Trstu ter državni sekretar dr. Peter Vencelj.

odlagališča komunalnih odpadkov v svojem kraju. Strokovnjaki in občina so predlagali novo deponijo v rudniški kadunji Kanižarica, za katero pa nimajo soglasja tamkajšnjih krajanov. Ker je smeti v mestu vedno več, bodo nastopili s silo, če se z Vranovičani ne bodo uspeli dogovoriti na miren način za rešitev, ki bi ustrezala obema stranema.

HRUŠICA

Škoromati so v Hrušici prvi odprli pustno sezono. Ta pustni običaj je ohranjen iz davnine. Šestdeset škoromatov je najprej obiskalo sosednje vasi Podbeže, Podgrad, Javorje, Obrov in Gradišče. Na pustni četrtek so obiskali Novo Gorico, nato Logatec. Osrednji dogodek je bila "poberija" po Hrušici in Malih Ločah ter pustna povorka po Portorožu in v Ilirski Bistrici.

ILIRSKA BISTRICA

Javne tribune o kulturi so se udeležili skoraj vsi povabljeni. Razpravljali so o spomeniško zavarovanih stavbah, ustavljenih arheoloških izkopavanjih, nejasnem lastninskem položaju Sokolskega doma, ohlapni povezanosti kulture in turizma, potrebi po vodiču in prospektu o Ilirski Bistrici... Povsod manjka sredstev. Kulturno dejavnost najbolj hromi dejstvo, da mesto nima primerne osrednjega kulturnega doma. Udeleženci so pritrtili predlogu, da najprej naredo splošen projekt obnove in nato začno zbirati potrebna sredstva.

KAMNIK

500 let delovanja frančiškanskih patrov v Kamniku so

Kamničani praznovali s slovesnostjo, na kateri so predstavili zbornik predavanj o mestu in njegovi zgodovini (s simpozija pred dvema letoma) in obnovljeno frančiškansko knjižnico. Za ta jubilej so prenovili tudi cerkev, sezidano leta 1423. Obnovitvena dela so stala 1,8 milijona DM. Predsednik občine je v govoru zaželel, da bi nas frančiškov duh radosti nad naravo vzpodbudil, da bi jo spoštovali in očuvali.

LENDAVA

Kulturni in turistični delavci so izdelali turistični vodnik po mestu in okolici. Natisnjenih je več 10.000 izvodov večplastne zloženke žepnega formata, ki na 18 straneh informira goste o vsem, kar narava in kultura tega obmejnega kraja nudita. Nemškimi in madžarskimi obiskovalcem je na razpolago vodnik v njihovem jeziku.

LENDAVA

Dom za ostarele občane je

od tu in tam

CELJE

Po najnovejših ocenah naj bi v Sloveniji za gripo tipa A zbolelo približno 50.000 ljudi in sicer največ v Celjskem območju (12.000), sledi Maribor (6.000), Gorenjska (4000) in Ljubljana (1200). Obolelih je bilo manj kot so pričakovali, res pa je, da je bolezen zavratnejša in pusti več posledic kot gripe, ki smo jih bili do sedaj navajeni.

ČRNOMELJ

Prebivalci Vranovičev so, zaradi neizpolnjenih obljub oblasti, že 3. januarja zaprli dostop do

skoraj nared, da sprejme 120 oskrbovancev starih nad 65 let. Tako bo razbremenjen dom v Rakičanu, ki nudi streho 300 ljudem. Občina ima v starostni strukturi prebivalstva 14,4% ljudi, ki so stari nad 65 let in s tem močno presega republiško povprečje. Praksa je pokazala, da 5% občanov iz navedene starostne skupine potrebuje usluge doma, kar pomeni, da čaka na vselitev 180 starih ljudi in je torej novi dom že sedaj premajhen.

MIRNA NA DOLENJSKEM

V Slovenijo je konec januarja iz Argentine prispelo 13 ravnateljic in ravnatelj slovenskih šol, ki so jih ustanovili emigranti. Pri nas so ostali en mesec. Najprej so se v Mirni udeležili seminarja o našem šolstvu in o strokovnem usposabljanju kadrov, zatem so si ogledali kulturne znamenitosti Slovenije in obiskali sorodnike.

MOTVARJEVCI

Iz Madžarske vdira v vzhodno Goričko vedno več divjadi - jelenov in divjih prašičev, ki pustošijo posejane njive in uničujejo pridelke. To se dogaja že več let. Nažrta divjad se vrne v goščo onstran meje, kjer ni nikogar, ki bi skrbel za biološko ravnatežje. Država se ne zgane, lovška odškodnina pa je kaplja v morje in Goričani se resno ukvarjajo z mislijo, da bi opustili kmetovanje in se odselili.

MURSKA SOBOTA

V občini bi morali zaposliti 14 zdravnikov (od tega 4 zobozdravnike), da bi izpolnili republiško zdravstveno normo. Šibkost zdravstva se kaže zlasti na

podeželju. V Rogaševcih je en zdravnik na 3180 ljudi, v Beltincih na 3135, v Gornjih Petrovcih eden na 2200 ljudi! V Murski Soboti pa primanjkuje zdravnikov medicine dela, športa, prometa in šolstva.

PLANINA PRI RAKEKU

Prebivalci Planine so surovo odklonili, da bi v njihovem kraju ustanovili terapevtsko skupnost Srečanja (ali tudi Komuna) za zdravljenje narkomanov. Karitas je kupljeno stavbo že začela obnavljati in čez kakšen mesec bi lahko začeli z zdravljenjem - po metodi don Pierina iz Italije. Zdaj Karitas išče drugo lokacijo. Planinčani so verjetno zavrnilo ponudbo zaradi napoznanja načina zdravljenja; le-ta nima nobenega negativnega vpliva na ljudi kraja, med katerimi deluje. Po drugi strani bi morale državne ustanove tesneje sodelovati s skupino, ki se ukvarja z ustanavljanjem centra za zdra-

vljene zasvojene mladine.

PTUJ

Mesto je priredilo 34. kurentovanje z mednarodno udeležbo. Prireditve so se začele 5. februarja. Novost letošnjega kurentovanja je šotor, ki sprejme 900 ljudi in vodič, ki velja kot vstopnica na prireditve. Osrednja zanimivost je bila na pustno nedeljo s karnevalsko parado in izborom najlepše maske.

ŽALEC

Nek privatnik je odprl verjetno prvo zastavljalnico v Sloveniji. Zastaviti bo možno vse, kar ima tržno vrednost in za zastavljeno vrednost bo najkasneje v eni uri odobren kredit do 80% strokovno ocenjene zastavljene vrednosti (za zlato in vrednostne papirje), oz. od 10 do 30% za drugo robo. Če stranka tudi po opominu ne bo vrnila posojila, bodo zastavljene predmete prodali na dražbi.

Dolina Voje, kjer si reka utira svojo pot

vrenje v slovenskem kotlu

KDO BO KOGA?

Če smo pravilno razumeli besede predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, bodo v kratkem vlado zapustili še trije ali štirje ministri. Imen premier ni hotel navesti, vendar se že dolgo šušlja, da bo vsaka vladna stranka morala **žrtvovati po enega ministra**. Iz Združene liste naj bi bila to ministrica z delo in socialo, od krščanskih demokratov kmetijski minister, liberalni demokrati naj bi žrtvovali stranko, ta ima samo enega ministra, pa še ta je njen predsednik. To bi vsekakor pomenilo večje spremembe v koaliciji. **Iztop SDSS iz vladne koalicije** bi utegnil potegniti za seboj tudi krščanske demokrate, kar pa ni v skladu z velikimi načrti slovenskega premiera. Zadnje zamenjave si torej predsednik vlade ne bo mogel privoščiti, ne da bi s tem tvegala razpad koalicije.

Če ostanemo pri ostalih treh (štirih) ministrih, je jasno, da bodo zamenjave uspešne, če jih

bo podprla parlamentarna večina. Dejstvo je, da bi krščanski demokrati in socialdemokrati (pa tudi mnoge opozicijske stranke) podprli zamenjavo ministrice Puharjeve. Predsednik vlade jo skuša že nekaj časa zamenjati, vendar pri tem tvega socialne nemire, ki bi jih lahko sprožili ministrici naklonjeni sindikati. Tudi poslanci ZLSD in LDS bi z veseljem **podprli zamenjavo** kakršnega od "krščanskih" ministrov ali obrambnega ministra.

Seveda je presojati predvidevati, kako se bodo na premierove velikodušne ponudbe odzvale posamezne parlamentarne stranke. Verjetno bi poslanci krščanskih in socialnih demokratov raje videli, da bi odstavljeno ministrico zamenjal **minister združene sredinske stranke** ali nestrankarski kandidat, podobno pa bi lahko veljalo tudi v nasprotni smeri. Tudi poslanci ljudske stranke bi se verjetno znašli v zadregi, če bi jim predsednik vlade ponudil mesto kmetijskega ministra. Izid rekonstrukcije vlade bi bil torej več ministrskih stolčkov za največjo vladno stranko ali kot so rekli stari Rimljani: "**Deli in vladaj!**"

Igor Kršinar - SLOVENEK
Ljubljana, 5.2.1994

MARIBORSKO TOŽILSTVO PROTI OSAMOSVOJITVI SLOVENIJE

Tomaž Miklavčič, temeljni javni tožilec v Ljubljani je zavrgel ovadbo zoper ministra za obrambo Janeza Janšo, ki jo je sprožil Dušan Požar, višji tožilec v Mariboru. Ta je pred kratkim **ministra**

slovarček političnih pojmov

Lastninjenje - imenujemo postopek, s katerim delimo med ljudi, kar je ostalo. Tega pa na Slovenskem ni veliko. Razlagi sta dve: tisti, ki vodijo lastninjenje, pravijo, da zato, ker smo do zdaj vsi živeli in še vedno dobro živijo prav tisti, ki so v preteklih desetletjih spravili narodno gospodarstvo na kant in zdaj najbolj zagreto zagovarjajo misel, da bo treba v prihodnje "živeti v skladu s svojimi možnostmi"... In zato tudi lastninijo sebi v prid.

Revanšizem - v slovarju slovenskega knjižnega jezika beremo, da je "revanšist, kdor si prizadeva za vnovično, zlasti nasilno pridobitev v vojni izgubljenih ozemelj in privilegijev". V skladu s tem imajo nekdanji zmagovalci na Slovenskem za revanšiste vse, ki želijo nazaj svoje odvzeto imetje, ki želijo umiti svoje omadeževano ime, dobiti odškodnino ali zadoščenje za gorje, ki so ga pretrpeli. Revanšisti so zanje tudi tisti, ki sicer nočejo zase nobenih privilegijev, a zahtevajo, da se odpravijo dosedanji privilegiji.

V zadnjem času se po-

javljajo na Slovenskem nove zvrsti revanšistov. Po mnenju nekaterih so najhujši tisti, ki zahtevajo preiskavo proti vsem, ki so si v zadnjih nekaj letih nezakonito prisvojili velik del družbenega premoženja, ga spravili še pred svojim "sestopom z oblasti" v tujino in ustanovili tam razne korporacije, prek katerih zdaj kupujejo in ustanavljajo banke, podjetja in drugo v Sloveniji.

Sestop z oblasti - prostovoljni sestop z oblasti je nekaj takega, kot če bi kamen, ki ga vržemo v zrak, na najvišji točki razglasil, da se je sam od sebe odločil pasti na tla. Kdor trdi, da je sam od sebe sestopil z oblasti, je slepar, kdor mu verjame, je bedak.

Sprava po slovensko se glasi: "Mi smo 45 let odkrivali vaše resnične in neresnične zločine, zdaj pa se spravno dogovorimo - mi ne bomo več v javnosti grdo govorili o vas, toda tudi vi ne smete (spre)govoriti o naših zločinih." Ali pa: "Mi smo postavili našim ljudem na tisoče spomenikov, od zdaj naprej pa jih ne bomo več (novih), vi pa tudi ne svojim (torej nobenih)."

**Hubert Požarnik
SLOVENEK
Ljubljana, 5.2.1994**

Janšo obdolžil nedovoljenega trgovanja z orožjem. Iz zavržene ovadbe in razlage bi se dalo sklepati, da obdolžitve, ki jih izreka višji tožilec Požar, ne temeljijo na strokovno ugotovljenih podatkih, pač pa so zgolj **poskus maščevanja** nad človekom, ki je slovensko javnost opozoril na nesprejemljivo pasivnost in **nestrokovno delo mariborskih pravosodnih organov** pri odkrivanju kaznivih dejanj in storilcev v zvezi z odkritimi količinami orožja na mariborskem letališču. Namesto, da bi se tožilstvo z vso energijo in prednostno poglobilo v resnično razčiščevanje primera desetletja, ki ga lahko tako imenujemo zaradi velikih količin najdenega orožja, ga vsaj po vtisu sodeč, **obravnava zelo površno**. To se vidi tudi v tem, da tožilstvo med preiskavo ni oziroma je preslabo zagotovilo zavarovanje pomembnih dokazov. Na to je ministrstvo za obrambo večkrat javno opozorilo, kot smo lahko prebrali. Kljub temu je šla preiskava svojo pot naprej, vmes so se vrstili napadi na kritike mariborskih pravosodnih organov, končni izid tožilskega dela v Mariboru v zvezi s tem primerom pa so le **medli obtožni predlogi** zoper operativne in ne ključne ljudi, kot da bi šlo za preprodajanje nekaj pušk.

Da bi zakrili pogled javnosti na slabo delo mariborskega pravosodja, je bilo treba najprej vse **kritike obtožiti vmešavanja** v neodvisnost tožilstva in sodstva, kar sta brž poprijela tudi pravosodni minister Kozinc in dr. Ljubo Bavcon, profesor kazenskega prava.

Naslednja stvar, s katero naj bi se pogled javnosti preusmeril, pa je **obtožiti samega ministra**

potreben je resen pogovor za naprej

Pogovor z Ivanom Omanom

Dejavno ste sodelovali pri uveljavljanju demokracije pri nas. Kako v luči tedanje želje po demokraciji in samostojni državi vrednotite sedanji politični utrip?

Temeljno hotenje je bilo uresničeno, parlamentarno demokracijo imamo. V politiko sem zašel kot nekdo, ki se je ukvarjal z organiziranjem kmečke stanovske politične organizacije. Ta je prerasla v stranko. S tega gledišča seveda nikakor nisem zadovoljen. S tem nimam v mislih le (ne)uspehov na agrarnopolitičnem področju. Zavedam se namreč, da ob revnih delavcih ne bomo imeli bogatih kmetov. Zmaga Demosa leta 1990 je bila takšna kakršna je pač bila, po volitvah 1992 pa je prišlo do zasuka v levo.

Že v začetku vaše politične poti ste poudarjali potrebo po oblikovanju in uveljavitvi konservativnega prostora. Zakaj ste že tedaj, pred prestopom iz SKZ v SKD, poudarjali potrebo po združevanju strank tega prostora?

Tokratno gledanje lahko razložim z dveh stališč. Bil sem predsednik stanovske organizacije, torej pretežno kmečke

stranke, hkrati pa sem bil predsednik stranke, ki je spadala v konservativni prostor. Kmečki stan je v moderni družbi manjšinski sloj družbe. Kot tak z lastno politično stranko na noben način ne more imeti prevladujočega vpliva na reševanje te problematike. Nujno je bilo, da se poveže z neko politično grupacijo, na katero se lahko opre. Za kmečki stan seveda ni sprejemljivo povezovanje s skupino, ki temelji na socialistični ali liberalni filozofiji, saj je praksa pokazala, da nista združljivi s kmečko, konservativno usmeritvijo. Ostanemo torej stranke, ki se utemeljujejo na istih ali podobnih načelih, v slovenskem primeru je bila edina SKD.

Iz kmečke stanovske organizacije, kot ste dejali, je prišlo do stranke. SLS je torej preseгла stanovski koncept, da je SLS bolj laična kot SKD, ki da je pod vplivom Cerkve. Kako to komentirate?

Stranka SKD ni pod vplivom Cerkve. Gre za laično stranko. SLS je, ko je pisala svoj program, povzela program CDU, ki je krščanskodemokratski. Bistveno pa je, da bi združitev teh dveh strank v eno stranko pomenila silo, ki bi se ji bilo zelo težko izogniti. Vedno bi bila prisotna pri političnem odločanju. To se mi zdi najpomembnejše. Ne gre le za reševanje kmečkih problemov. SLS se navzven resda izkazuje kot splošna stranka, vendar je delovanje iz opozicije lahko mnogo bolj glasno, učinkovita

politika pa se dela v vladi, in ne v opoziciji. Strinjam pa se, da je za promocijo uveljavitev bolje biti v opoziciji kot v vladi. To je splošno pravilo.

Kako napredujejo pogajanja o združitvi?

Iz vrst SKD je bilo več ponudb za združitev, SLS ponuja sodelovanje, o združitvi pa se vodstvo (po mojih informacijah) ni pripravljeno pogovarjati. Sodelovanje je že uveljavljeno, saj je v mnogočem nastop v parlamentu identičen. Če upoštevamo, da je ena od strank del koalicije, druga pa del opozicije, je treba razumeti, da prihaja do različnih gledanj, še posebej takrat, ko pride do očitkov koaliciji kot taki.

Kaj pa območne volitve? Nameravata stranki nastopiti enotno?

Kolikor mi je znano, se mnogokje že dogovarjajo. Vedeti pa je treba, da bodo v večini občin proporcionalne volitve in tako bo nujna tekma za glasove. Drugače bo pri županih, kjer gre za večinske volitve; tu lahko pride do dogovorov o skupnem kandidatu.

Menite torej, da SKD mora ostati v vladajoči koaliciji?

Menim, da je trenutno za državo in kmečko področje koristno, da je v koaliciji. Ne trdim pa, da je to koristno za stranko.

Pogovarjal se je Janez Markeš SLOVENEK Ljubljana, 5.2.1993

Janšo nedovoljenega trgovanja z orožjem. Pristojni temeljni javni tožilec v Ljubljani je ovadbo sicer gladko zavrnil in to tudi razložil. Pri tem obtoževanju gre praktično za to, da ga tožilec Požar bremeni za na državni ravni sprejete odločitve o pomoči žrtvam agresije v soseščini, še preden je bila Slovenija vključena v Združene narode. Iz tega lahko razumemo, da ga posredno bremeni tudi za dejanja, ki so bila bistvenega pomena za **uspešno vodeno desetdnevno osvobodilno vojno** in dokončno osamosvojitve.

Mislím na zagotovitev kolikor toliko **zadostne opremljenosti** in usposobljenosti slovenske vojske, brez česar osamosvojitve Slovenije ne bi bilo. Tu se javni tožilec Požar postavlja v podobno vlogo kot takratna **jugoslovanska okupatorska oblast**, ki je slovensko osamosvajanje obravnavala kot veleizdajo.

Pri vsem tem po eni strani ne moremo razumeti, kako lahko človek, ki s svojimi dejanji ne priznava osamosvojitvenega dejanja Slovenije, opravlja v tej isti Sloveniji **funkcijo višjega tožilca**. Dejanja, ki ogrožajo osamosvojitve, kot npr. skrivnostno skladiščenje orožja v Mariboru, pa so zanj glede na obravnavanje zadeve, obrobne-ga pomena. Po drugi strani pa se temu stanju ni čuditi, kajti čedalje bolj na različnih ravneh iz starih sredin preživelega režima. V času osamosvajanja jih seveda ni bilo nikjer. Pravzaprav so bili, le molčali so in spet čakali na svoje čase.

Dimitrij Kovačič - SLOVENEK
Ljubljana, 5.2.1994

dom in družina

Za postni čas nam vsako leto škofje postrežejo s svojo spodbudo pri pripravi na Veliko noč. Teh besed naj bodo deležni tudi naši bralci. Letos se voditelji slovenske Cerkve lotevajo teme, ki jim je zelo pri srcu in je snov razmišljanj in iskanj mnogih ljudi, obenem pa je tudi vodilna misel

Hvala ti, mati, za ljubezen

letošnjega cerkvenega leta: **družina**. Tudi mi povzemamo vsebino njihove poslanice:

človeška družina

Znan nam je dogodek, ko je Jezus obiskal Petrovo družino v Kafarnaumu. Bolehna tašča je ležala in Jezus jo je ozdravil. Potem se je umaknil v samoto k molitvi. Učenci so ga našli in mu rekli: **"Vsi te iščejo."**

Vsaj na posreden način je res, da danes mnogo ljudi išče Jezusa odrešenika. Današnji ljudje niso brez stisk in vprašanj, pa naj živijo v zelo urejenih razmerah, ali pa so vsak dan deležni neprijaznosti tega sveta. Ljudje bi radi slišali besedo rešitve, radi bi doživeli moč odrešenja.

Zato se škofje takole obračajo na vernike, ki redno prihajajo k maši: "Vam, ki redno prihajate k božji službi in iščete Jezusa, smo zato še posebej hvaležni. Povabite ta čas še koga, da bo z vami doživel moč božje besede in Kristusovo navzočnost med nami. Brali ste v katoliških časnikih o mnogih prireditvah ob mednarodnem letu družine. Prosimo vas, da pazljivo preberate te članke in se o njih vsebini pogovarjate med seboj v družini in na različnih skupinah v župniji. Tako bomo najbolj pomagali drug drugemu v svojem okolju, da bomo bolje spoznali vrednote človeške in krščanske družine."

osnovna celica družbe

Kaj to pomeni? Iz osnove pri-

haja vse. Družina je izvor dobrih ali pa slabih posameznikov. Starši lahko pri tem odigrajo zelo pomembno vlogo čeprav je zelo veliko odvisno tudi od zunanjih okoliščin in vplivov v družbi. Zavedati pa se moramo, kako je v mladi slovenski državi celotna družba in seveda z njo tudi družina v veliki krizi. Kako zelo mora biti hvaležen tisti, ki je zrasel v dobri družini in danes uživa zdravo, pošteno in trdno družinsko življenje. Z veliko skrbjo spremljamo današnji razpad družine. Vedno več je zakoncev, ki se ločujejo. Zaradi tega trpijo oni sami in z njimi tudi njihovi otroci. Veliko je tudi mladih, ki ravno zaradi tega zavračajo sklenitev zakonske zveze. Trdna zveza se jim zdi nemogoča, ker je v javnosti preveč drugačnih zgledov. Omejevanje rojstev s splavom se nezadržno širi, tako da je že močno ogrožena naravna rast slovenskega naroda. Zato slovenski škofje spodbujajo krščanske zakonce, da se **velikodušno odpirajo življenju**.

Družina je od Boga dana ustanova, katere vrednote ne moremo določati sami ampak jih lahko le odkrivamo. Naša dolžnost je, da se Bogu zahvaljujemo za zdrave in dobre družine in ga prosimo pomoči, da bi mogli tudi v našem času in na naši zemlji ustvarjati in varovati take družine. Tako je naglasil v svojem postnem pismu tudi papež Janez Pavel II: "Krščanske družine se morajo zavedati svojega poslanstva v Cerkvi in svetu. Z osebno in skupno molitvijo prejemajo

Svetega Duha, ki v njih in zanje ustvarja danes nove razmere, ki jih sicer ni, in odpira srca vernih k novi razsežnosti duha."

Spodbudo v takšno smer življenja vidijo škofje v naslednjem. Vsak družinski član je osebno odgovoren za vse druge, za vso družino. Nihče ne more zvrčati nalog samo na druge. Seveda pa je odgovornost staršev drugačna kot odgovornost otrok. Za zgled besede matere Terezije: "Ti lahko napraviš, česar jaz ne morem. Jaz lahko napravim tisto, česar ti ne moreš. Oba skupaj lahko narediva nekaj lepega za Boga in za skupnost."

Skrb za te vrednote družine, za dostojanstvo človeške osebe v svobodi in odgovornosti je torej naloga vseh članov družine. Razvoj zahodne civilizacije je šel v zadnjih desetletjih v smer "iskati, pridobivati, proizvajati". Iskanije sreče pa se ne pokriva vedno s tem. Pokazalo se je celo, da lahko prav to močno okrne človekovo srečo. Postni čas nas vabi, da bi se odločili za prenovo človeške družine, kjer se vse to najgloblje čuti. Posebej nam je danes potrebna solidarnost v teh stvareh z družinami, ki so v materialni stiski. Tudi papež vidi in priporoča naši pozornosti stisko družin, ki zaradi brezposelnosti, vojn in drugih razlogov živijo na robu bede. Ni hrane, ne dostojnega bivališča, ne mirnega družinskega življenja. Otroci iz takšnih razmer nimajo možnosti za normalen duhovni razvoj in

postanejo lahek plen ceste, mamil, alkohola in nasilja. Starejši ljudje, ki ne morejo več delati, so odrinjeni na rob in imajo občutek, da so sami sebi in drugim odveč. Vse to povzroča veliko trpljenja in človeških tragedij. Dobrodelnost zato ni le stvar dobre volje, ampak je krščanska dolžnost. "Česar niste storili mojim najmanjšim bratom, tega meni niste storili". - pravi tudi Jezus.

krščanska družina

Škofje še posebej poudarjajo nekatere posebne značilnosti krščanske družine. Po krstu smo namreč kristjani "bratje in sestre Kristusa samega". Skupnost krščenih v družinskem krogu je Cerkev v malem in domača Cerkev. Iz tega izhajajo tudi naloge posebne vrste. Današnja družina je načeta od mnogih slabosti. Je kakor bolnik. V božji besedi pa najdemo

pripoved, kako je gobavec poln zaupanja klical k Jezusu: "Če hočeš, me moreš ozdraviti!" Jezus se ga je usmilil in ga ozdravil. V tem postnem času želimo tudi mi to prošnjo zavestno in pogosto ponavljati, z zaupanjem in vero, da je Jezus naš rešenik. Ko smo začeli leto družine na praznik svete Družine, nam je božja beseda odkrivala značilnosti krščanske družinske duhovnosti. Te so: zavest navzočnosti Boga v družini, povezanost v molitvi, ljubezen in nesebično služenje v družinskem krogu, v družini župnije in vesoljne Cerkve.

"Kakor božji otroci, sveti in ljubljeni, si oblecite pristrčno usmiljenost, dobrotljivost, ponižnost, milobo, potrepljivost. Prenašajte drug drugega in si odpuščajte. Na vse to pa oblecite ljubezen, ki je vez popolnosti."

pripravil jp

janez cigler

sreča v nesreči

"Do smrti bi me bilo bolelo, ko bi bil zvedel, da je bil moj dobrotnik tako neusmiljeno od moje hiše odgnan. Pokliči hišnika," reče Avguštín hlapcu, ki je pri mizi stregel, "da mu vpričo vseh povem, kar mu gre." Hišnik pride, Avguštín mu srdito reče: "Poznaš tega gospoda? Zakaj si ga včeraj tako zgrda od hiše stepel? Ako ga ravno nisi poznal, vendar bi ne smel tako neusmiljen biti. Glej, moj dobrotnik je to, življenje mi je ohranil. Kdor ni usmiljen, tudi usmiljenja ni vreden. Torej pojdi, poišči si službo, kjer hočeš, pri meni nimaš več kruha. Sedem dni ti dan odloga, službo iskati. Ali jo najdeš ali ne, se moraš spraviti." Hišnik se izgovarja z nevednostjo in prosi, da bi ga še imeli, rekoč: "Kam čem iti na starost? Kako bomo živeli, žena, otroci? Oh, Bogu se usmili!" "Poberi se," zavpije nad njim Avguštín, "zdaj čutiš, kako hudo dene neusmiljenje." S solznimi očmi gre hišnik ves žalosten, vzdihuje, ne ve se kam dejati, na glas joka, njegovi otroci tudi z njim. Ko odide, se Pavle obrne proti

svojemu prijatelju Avguštínu, rekoč: "Bog te živi, moj prijatelj Avguštín, gospod te imenitne graščine. Ne zameri, da te vpričo vseh povabljenih za besedo primem. Obljubil si mi dati, kar prosim; ne zavračaj tedaj moje prošnje! Prosim te samo to, da hišnika ne deneš ob službo. Ohrani ga do smrti! Ne zameri mu, kar je storil, saj veš, da bo za naprej vse drugačen. Nikdar bi jaz ne mogel vesel biti, ko bi zavoljo mene kdo nesrečen bil. Rajši hočem še toliko revščino trpeti, kakor k nesreči bližnjega kaj pomagati."

"Gotovo ti bo Bog obilno poplačal."

Na te besede so se vsi povabljeni razjasnili in oveselili, ker so bili pri hišnikovem slovesu žalostni. "O plemeniti, usmiljeni Pavle, ti si nam vsem lep zgled krščanske ljubezni. Gotovo ti bo Bog vse obilno poplačal." Tako so vsi obenem

Množica se je zbirala pri blagoslovitvi "Slovenskega doma"

veseli glas zagnali in pili na zdravje Pavleta in graščaka Avguštína. Dobre volje so bili ves dan in dolgo zvečer.

Avguštín je hišnika na Pavletovo prošnjo obdržal in mu obljubil tudi, da ga bo do smrti imel. Vesel dan je bil to vsem, kar jih je bilo pri gradu; posebno vesela je bila kuharica.

Tri tedne je ostal Pavle v graščini. Medtem mu je Avguštín dal narediti vsa nova oblačila, mu napravil vse potrebne reči in ga potem poslal na Dunaj. Dal mu je s seboj obilno denarja in list, katerega je pisal do svojega strica, ki je bil na Dunaju v imenitni službi. Tako je govoril Avguštín svojemu prijatelju Pavletu, preden ga je od sebe spustil: "Ljubi Pavle, preplemenito je tvoje srce, škoda bi bilo zate, ko bi ti v kako nevarno službo prišel, kjer bi se utegnilo tvoje srce spačiti. Bodi dober tudi za naprej in pojdi se še učiti! Pojdi na Dunaj, da skončaš vse šole! Loti se učenosti, katere hočeš; izvoli si stan, kateri te veseli, jaz pa te bom z vsem potrebnim preskrbel, kakor si bil preskrbljen pri tvojem dobrotniku baronu I. v Nemškem Gradcu. Pojdi naravnost k mojemu stricu, podaj mu pismo in sprejel te bo z veseljem in ti bo dal na moj račun, karkoli boš potreboval."

Pavle se prijazno zahvali za tako dobrotljivo prijaznost. Prijatelja se objameta in poljubita. Pavle gre na Dunaj.

VI

Pavle desetošolec na Dunaju

Z velikim veseljem gre Pavle

Svetin proti Dunaju. Ni mu bilo več treba skrbeti, kam in kje bo pod streho prišel. Imel je denarjev dosti in na Dunaju se je vedel kam obrniti. Vesel je bil iz vsega srca, da bo spet v šolo hodil in se lepih reči učil. Posebno so ga že naprej vélike ali visoke šole veselile. Vso pot je Boga hvalil, ker mu je toliko dobrótljiv in usmiljen.

“Rajši hočem še toliko revščino trpeti, kakor k nesreči bližnjega kaj pomagati.”

Po poti je tudi premišljeval, katerega stanu bi se lotil, ali bi šel v deseto šolo in se učil in pripravljaj za duhovski stan, ali bi se prijel medicine in se učil zdravila poznati, da bi zdravnik bil; ali bi se učil pravice, da bi bil besédnik ali pravdni doktor. Vso pot je premišljeval, kaj bi si bil izvolil, pa si za gotovo še nič ni izbral. Kar od daleč zagleda visoki stolp svetega Štefana, ki izmed velikih poslopij kipi in o katerega visočini je že toliko slišal povedati. Iz vsega srca zdaj Pavle vzdihne proti nebesom, rekoč: “O dobrótljivi Bog, razsvetli mi um in pamet, da izvolim pravi stan, v katerega si me namenil; da se obrnem na pravo pot, katera je tebi všeč. V to cerkev pojdem, katere stolp sem najprvo zagledal; tam čem moliti in prositi za razsvetljenje, da to izvolim, kar je tebi, o dobrótljivi Bog, všeč.”

Pavle gre zdaj srečno naprej, ne ustavi se tako dolgo, da pride do velike cerkve svetega Štefana. Naravnost gre v cerkev, bilo je ura 4 popoldan,

Navzoči gostje pri otvoritvi Slovenskega doma (z leve - dr. Borut Košir, škof Uran, nadškof Šuštar, škof Kvas, zunanji minister Lojze Peterle in obrambni minister Janez Janša

in tako srčno in zamišljeno moli, da ne opazi duhovnikov, kateri ravno po končani molitvi tiho iz cerkve gredó. Célo uro je Pavle molil v cerkvi in premišljeval, katerega stanu bi se lotil. Potem je v svojem srcu občutil nekako veselje in notranjo željo po duhovskem stanu. Gotovo je to božja volja, si je mislil, Bog me je v duhovski stan namenil, téga si izvolim.

“Bog me je v duhovski stan namenil!”

S temi mislimi Pavle vstane in gre iskat s pismom gospoda prijateljevega strica. Kmalu ga spraša, ponižno gre do njega. Preden Pavle pismo poda, ga gospod prijazno vpraša: “Vi ste šolar iz tujega kraja, videl sem vas v cerkvi. Kajne da ste bili

malo prej v cerkvi svetega Štefana, pred oltarjem Matere božje? To mi je bilo zelo všeč.” “Bil sem,” odgovori Pavle, “molil sem in prosil Boga za razsvetljenje, da bi vedel pravega stanu se lotiti.”

Gospod odpre pismo in bere; kar spozna, da je to tisti Avguštinov zvesti prijatelj in dobrotnik. Z velikim veseljem ga sprejme in mu reče, naj se zraven njega usede in mu tako govori: “Ljubeznivi Pavle, vse vem, kako se je tebi godilo. Dobro vem, koliko dobrega si mojemu stričniku storil in mu v boleznih pomagal. Vse to očitno kaže, da te je Bog v duhovski stan namenil. Poslušaj me, stopi v deseto šolo, hiti se učiti duhovske učenosti, z vsem boš preskrbljen, karkoli potrebuješ. Ti boš kdaj dobre duhovni pastir.”

Pavle odgovori ponižno: “Visoke časti vredni gospod! Ravno to je moja misel; v

cerkvi med molitvijo so mi naenkrat prišle v srce velike želje po duhovskem stanu. Téga se hočem prijeti in si pridno prizadevati, da si pridobim potrebnih učenosti. Vas pa prosim, da mi pomagata in me učite, kako se moram vredno pripravljati za ta sveti in imenitni stan, kakor je duhovski."

Pavle je stopil v deseto šolo, se pridno učil, da mu ga ni bilo enakega. Pri gospodu je imel stanovanje in živež in prijatelj Avguštin ga je z vsem obilno preskrbel. Dve leti je hodil v deseto šolo iz gospodove hiše, tretje leto je bil vzet v duhovščnico. Četrto leto je bil za mašnika posvečen. Ko je Pavle vse šole skončal, je bil postavljen prècej za učenika v malih šolah, da je fante krščanski nauk učil: to službo je pet let z velikim pridom opravljal. Potem je bil izvoljen za poglavarja male šole in je opravljal to službo šest let z veseljem in k veselju vsem malim šolarjem. Nato je bil

Mati žalostna je stala...

Pavle izvoljen za poglavarškega svetovalca; zavoljo njegove velike učenosti, bistrosti in pobožnosti mu je bilo izročeno to imenitno opravilo. Pri taki imenitni službi je bil vendar vedno ponižen in pohleven. Več ko je mogel dobrega storiti, bolj je bil vesel. Posebno revežem je rad pomagal, vse jim je razdal: dasiravno je bilo veliko njegovo vsakoletno plačilo, je revno živel.

VII

Pavle dvorni svetovalec, potem škof

Znana je bila Pavletova učenost, modrost in pobožnost ne le tovarišem, ampak tudi višjim oblastnikom; zato je bil od svetlega cesarja izvoljen za dvornega svetovalca, ko je najmanj na to mislil. Več drugih, tudi učenih mož je bilo cesarju priporočenih za to službo, pa le Pavle Svetin je bil izvoljen in z veliko častjo v to imenitno službo povzdignjen.

Nekaj let je opravljal to težavno službo. Vsi njegovi višji oblastniki so ga radi imeli; veselili so bili, da so takega učenega in svetega svetovalca dobili. Storil je, kar drugi niso mogli storiti, ker je več jezikov do dobrega znal govoriti. Izvoljen je bil potem za škofa v I. Sloveča in imenitna škofija je bila to, ne zelo daleč od Dunaja. Z velikim veseljem so ga prebivalci tistega kraja sprejeli za svojega duhovnega višjega pastirja, ker so že prej toliko slišali o njegovi dobroti. Velike prihodke je imel. Veliko blaga in premoženja mu je dajala škofija, vendar je Pavle os-

tal pri svoji navadi, namreč da je revno živel. Le toliko si je prihranil, kar je bilo prav za potrebo, vse drugo je revežem razdal, bolnikom pomagal in zdravila kupoval. Imel je navado reči: "Kar revežem dam, Bogu dam. Če bolniku postrežem, Bogu postrežem." Zato so ga tudi vsi revni tistega kraja le očeta imenovali in vedno zanj molili.

Nekega dne ga je obiskal nekdanji prijatelj Avguštin, katerega je škof Pavle več dni pridrževal, da sta se o nekdanjih časih pogovarjala, kako jima je bilo nekdanj hudo, zdaj pa obema dobro. Ko se graščak Avguštin spet na pot proti domu spusti, ga škof Pavle spremi do ceste; škofija je bila dobro uro od vélike ceste. Tam se prijatelja ločita, eden drugemu srečo voščita, si obljubita večkrat eden drugega obiskati in se ločita.

"Kar revežem dam, Bogu dam."

Škof Pavle se ravno usede v kočijo, da bi hitel domov, kar stopi k njemu gospodar bližnje kočje, rekoč: "Milostivi gospod škof, prosim vas, da bi malo v mojo hišo stopili in pogledali bolnika, kateremu je zelo hudo. Snoči sta prišla dva tujca, vsa revna, raztrgana in lačna. Prosil sta me, da bi jih prenočil, ker denarjev nimata. Eden je bil že včeraj zelo slab, danes pa mu je že besedo zaprlo; bojim se, da bi brez spovedi ne umrl. Njegov tovariš mu lepo streže, toda z nami ne more nič govoriti; zdi se mi, da je Francoz. Tudi ne vem, kake vere je bol-

nik. Na vratu ima navezано majhno, lepo tablico, na tablici je naslikana gosposka ženska."

**Več ko je mogel
dobrega storiti,
bolj je bil vesel.**

Škof Pavle gre pri tej priči k bolniku, ga vpraša več reči; nič ni mogel odgovoriti, tako je oslabel. Škof je dobro znal govoriti francosko, zato vpraša bolnikovega tovariša: "Od kod prihajata in kam gresta?" Francoz mu odgovori: "Iz ruskega cesarstva prihajava, iz dežele Sibirije, kjer sva bila ujeta, in greva vsak proti svojemu domu." Francoz je bil vesel, da je škof Pavle znal tako lepo po francosko govoriti, in mu je vse ob kratkem razložil, kako se jima je godilo: "Jaz sem pravi Francoz," je rekel, "blizu mesta Tulona doma. Ime mi je Bazil Hudon. Zapustil sem doma bogate starše, radi bi me bili odkupili, pa ni bilo mogoče. Moral sem biti vojak in iti v grozno Napoleonovo trumo, na gornje mrzle ruske dežele. Ta moj bolni tovariš je Ilirijan. Imenitnega stanu je, ime mu je Karel, s priimkom Gap. Tudi on je mater zapustil doma, njeno podobo še zdaj na vratu nosi. Oče pa je bil že prej v vojski ubit. V vojski sva bila pod eno zastavo, tovariša in prijatelja sva bila. Vkup sva služila, vkup sva bila ujeta in v daljno deželo Sibirijo odpeljana. Veliko dobrega mi je storil moj prijatelj Karel; sam pri svojih ustih si je pritrgal, da mi je v hudi lakoti dal košček kruha. Že zdravnaj bi jaz bil pobit, ko bi on ne bil neusmiljenih Rusov zame prosil. Ker je bil Ilir-

ijan, je z njimi nekoliko govoriti znal. Ujeta sva bila ves čas vkup. Rusi so naju dali v globoke jame rudo kopati; po tri dni nisva belega dne videla, zdraven pa sva slabo hrano imela. V taki nesreči sva drug drugega tolažila; spoznala sva, da je božja previdnost z nama tako naredila. Zato sva se iz vsega srca k Bogu obrnila, vedno prosila in molila, da bi se naju Bog usmilil in naju iz take nesreče rešil; in najina molitev je prišla pred božji sedež.

**"Tovariša in
prijatelja sva
bila!"**

Mislila sva, da sva v temnih podzemeljskih jamah od vseh pozabljena in zapuščena kakor krt, kar pride nekega dne sibirski poglavar in naju ukaže predse pripeljati. Ko prideva, nama reče: "Zahvalita Boga, rešena sta; tukaj je prišlo pisano povelje od cesarja, vaju pri

tej priči izpustiti in vaju vsakega na svoj dom poslati." Od veselja so se nama pri tem oznanilu solze udrle. Karel me objame in reče: "Glej, bratec, Bog naju je uslišal, da sva dočakala rešenje. Vidiš, prav je, da si me ubogal in v Boga zaupal. Ako bi ti bil vedno tako nepotrpežljiv in nevoljen, kdo ve, kaj bi se bilo s tabo zgodilo. Zahvaliva tedaj Boga, ki tako dobrótljivo in usmiljeno z nama dela!" Pokleknila sva in na glas molila.

Precej drugi dan se dvigneva in greva na pot, svoje ljube domovine iskat. Céle kvatre že hodiva, vse oblačilo je strohnelo, obuvalo je strgano, jesti le toliko imava, kar pri dobrih ljudeh sprosiva. Denarji, ki so nama jih Rusi dali, so kmalu pošli in zdaj sva zelo oslabela. Včeraj pa je mojemu tovarišu tako hudo prišlo, da ne moreva več naprej. Pa naj se nama godi, kakor hoče, ne zapustim ga, svojega zvestega prijatelja..

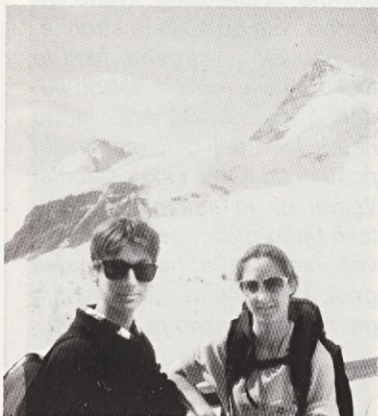
(se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Božični čas in predpust s pustom so mimo - po letošnjem koledarju še posebno hitro - tako, da smo že globoko v postnem in s tem predvelikonočnem času. Vse rojake v Angliji in Walesu vabi Slovenska katoliška misija k našim skupnim

Naša dva - Mark in Helen

MPZ Vesela pomlad iz Opčín pri Trstu

srečanjem pri slovenski sveti maši, po sledečem razporedu:

ABERDARE - sobota 12. marca ob 11.30 dop.

BARGOED - sobota 12. marca ob 4.00 pop.

LONDON - nedelja 13. marca ob 5.00 pop.

CHAPEL END - sobota 19. marca ob 4.00 pop.

DERBY - nedelja 20. marca ob 3.00 pop. **(tiha nedelja)**

ROTHWELL - sobota 26. marca ob 4.00 pop.

KEIGHLEY - nedelja 27. marca ob 3.00 pop. **(cvetna nedelja)**

LONDON VELIKA SOBOTA - 2. aprila ob 3.00 pop.

blagoslov velikonočnih jedil v kapehi doma

BEDFORD VELIKA SOBOTA - 2. aprila ob 7.30 zvečer

Velikonočna vigilijska bo v ukrajinski cerkvi. Med obredom in sv. mašo poje velikonočne pesmi mladinski pevski zbor "**Vesela pomlad**" iz Opčín pri Trstu - po obredu bo blagoslov velikonoč-

nih jedil.

ROCHDALE VELIKA NOČ - 3. aprila ob 3.00 pop. (Beechwood)

Pri sv. maši poje **MPZ Vesela pomlad** - po sv. maši bo koncert v sestriški dvorani.

SPOVED - v vseh krajih vsaj pol ure pred začetkom svete maše.

SLOVENSKI DAN - bo letos v ROCHDALE (Beechwood), na zadnjo nedeljo v maju. Začetek ob 12. uri.

Lepo vabljeni!

Osemdesetletnica gospe Pepce Borovič

Naša dobra in zvesta Pepca Borovič je lani, 29. novembra, praznovala svoj osemdeseti rojstni dan. Rojena je bila slovenskim staršem - Kalinovim, v Leobnu v Avstriji. Kasneje se je Kalinova družina preselila iz Leobna v Banja Luko, kjer je bil oče zaposlen v rudniku. Mladostna leta naše Pepce niso bila lahka saj izhaja iz številne družine sedmih otrok in je delala kot gospodinj-

ska pomočnica - v družini zobozdravnika v Berlinu (Nemčija). Tam je bila tudi ob koncu druge svetovne vojne, kjer je preživela strahotno bombardiranje. Leta 1955 je prišla v Anglijo in se poročila s Stefanom Borovičem, sedaj pa je že 7 let vdova.

Naša draga Pepca je ena izmed **najzvestejših obiskovalk** slovenskih maš in naših srečanj med rojaki v Derby-ju in okolici. Je **redna naročnica in zvesta bralka Naše luči**. Sorodniki (v njeni bližini živi Pepčina sestra Malka z možem) in prijatelji, skupaj s slovensko katoliško misijo kličejo Pepci na mnoga zdrava leta in ji želijo obilo božjega blagoslova ob njenem visokem življenjskem jubileju.

Mladinski pevski zbor "VESELA POMLAD" iz Opčin pri Trstu (Italija), bo pod vodstvom njihovega pevovodje in duhovnika Franca Pohajača, ob svojem izletu za velikonočne počitnice v Anglijo, prepeval med slovenskimi rojaki na Britanskem otoku. Zbor bo pel pri velikonočni vigiliji na Veliko soboto v ukrajinski cerkvi v Bedfordu in na Veliko nedeljo pri velikonočni maši v Rochdale-u. Po slovenski maši bo zbor imel še koncert v šolski dvorani sester palotink.

Vse rojake **lepo vabimo** k slovenskim mašam za Veliko noč in na koncert MPZ Vesela pomlad.

Naša dva - Helen in Mark

To leto je bilo zelo zanimivo in raznoliko, na svoj način prav "nenavadno". Oba moja otroka sta naenkrat "odrasla". To sta dokazala vsak na svoj način. Helen, ki je za dve leti starejša od Marka in je sredi univerzitetnega

študija, se je po svoji zavzetosti z nabiranjem humanitarne pomoči v Bristolu, začela zanimati za delovanje agencije Suncokret. Ta humanitarna organizacija, s svojim sedežem v Zagrebu in pomožnimi uradi tudi v inozemstvu (v Veliki Britaniji delujejo v sklopu z Medjugorje Network), se trudi olajšati in olepšati življenje prav najmlajšim beguncem. Šele leta bodo pokazala, kakšen vpliv bodo na otrokih pustila vsa ta grozovita doživetja in nenormalna sedanost. Mešane ekipe prostovoljcev iz tujine skupaj z domačini organizirajo aktivnosti za otroke v begunskih centrih na Hrvaškem in v BiH. Inozemci, ki se zamenjajo vsake tri tedne, prinašajo nove ideje in novo energijo z vsako izmeno. Domači člani Suncokreta pa poskrbijo, da se delo nadaljuje logično preko teh sprememb. Njihov skupni jezik je angleščina.

Helen so poslali "delat" v Istro. Skupaj s tremi Američani, dvema

Dancema in eno Holandkinjo, ter domačimi člani (begunci iz zasedenih predelov Hrvaške in iz BiH) so organizirali različne dejavnosti - nogometna in košarkarska tekmovanja, tečaje angleškega jezika, poučevanje flavte, likovno ustvarjanje, itd. Poleg tega, da s temi aktivnostmi zaposlijo in razvedrijo najmlajše, tudi odraslim dajo vsaj malo moralne opore s svojo prostovoljno prisotnostjo.

Predno se je vrnila domov, je za dva tedna odšla v Ljubljano, kjer je obiskovala intenzivni tečaj slovenskega jezika. Komaj smo Helen "dobili nazaj", nam je od doma "ušel" Mark. Po uspešno opravljenih A-level izpitih je za kratek čas preložil svoj vpis na univerzo in za eno leto odšel na Poljsko, kjer poučuje angleščino na Inštitutu za slepe v Varšavi. Skupaj z dvema kolegicama bodo tam ostali šest mesecev (do konca februarja), potem pa bodo kak mesec porabili še za

80-letnica Pepce Borovič

potepanje po Vzhodni Evropi. Upajo, da bodo prepotovali Ukrajino, Litvo in morda Češko.

Markovi kolegici poučujeta na dekliškem delu šole, on pa je dodeljen skupini 13 fantov, ki so stari od 9 do 13 let. Ta šola za slepe, kjer trenutno Mark deluje, je največja ustanova te vrste na Poljskem: 350 učencev, ki so iz vseh koncev in krajev države. Je v sklopu frančiškanskega samostana in ima dolgo tradicijo - s slepimi se ukvarjajo tu že od l. 1922. Celó v najhujših letih komunizma je država to tolerirala. Finančno jih podpirajo poljski izseljenci v Ameriki. Pred kratkim so odprli lepo novo knjižnico, darilo bogatega ameriškega Poljaka.

Mark veliko potuje z otroki - ekskurzije se smatrajo za zelo pomemben del vzgoje. Z njimi je bil že v Krakovu, Gdansku, Zakopanih, dvakrat v Czestochovi, itd. Na področju inštituta so otroci zelo samostojni: po obedih pomijejo, pobrišejo in pospravijo vsak svoje stvari, poleg tega pa sami poskušajo opraviti čim več del, s katerimi se srečujejo v vsakdanjem življenju. Kljub temu, da je samostan zelo velik, jim to ne dela velikih preglavic pri samostojnem prehodu iz enega dela stavbe v drugi del. Pomoč potrebujejo pri raznih daljših potovanjih - en "varuh" na dva slepa otroka.

Za Božič je šola zaprta in otroci so šli domov. Učiteljica za telovadbo je vse tri povabila k sorodnikom za praznike. Na sv. Štefana se je naša "trojka" pridružila svojim starim znancem iz mesta Lodz, s katerimi so se spoznali na nekem "mednarodnem" srečanju krščanske mladine. To

srečanje so predlagali Italijani, ki so tudi prišli na obisk. Poleg tega je na srečanju bilo zelo veliko "domačih" mladincev; da bi popostrili "mednarodnost", je pater J. pripeljal svoje tri Angleže! Prijateljstvo se je ohranilo in skupaj so odromali v Munchen na novoletno Taizejsko srečanje Evropske mladine.

Čisto po naključju sta bila Mark in Helen zelo blizu drug drugega. Na dan, ko je Mark prispel v Munchen in na dan, ko je odpotoval, 26. decembra zvečer, je Helen odpotovala s tovornjakom polnim humanitarne pomoči nazaj v Istro k svojim mladim prijateljem. Poleti je namreč obljubila, da pride nazaj, obljuba pa dela dolg. Naša hiša je bila kakšen mesec v stanju popolnega kaosa. Ljudje so bili radodarni in nazadnje smo imeli več kot je bilo možno naložiti v tovornjak. Prišel je Božič, mi pa smo ga zaradi prevelikega "dela" komaj opazili. Kljub malenkostnim panikam je vse potekalo po planu. V noči med 27. in 28. decembrom so prespali blizu Munchena. Oboroženi z vso potrebno dokumentacijo so brez problemov prišli do naših sorodnikov v Sloveniji, kjer so se pogreli, najedli in naspali, naslednji dan pa so odpotovali naprej. Najbolj so bili ponosni na svoj tovor paketov za otroke. Preko Suncokreta smo dobili seznam otrok in njihovo starost. Vsak paket je vseboval primerne igrače, sladkarije, spodnje perilo, šolske potrebščine, toaletne stvari... Vsak (od dojenčkov do 18-letnikov) je bil obdarjen s paketom. Precej je bilo kakovostne obleke, sanitetnih in toaletnih potrebščin, detergentov..., ki so jih po sporazumu s Suncokretom

razdelili med begunce v enem od sosednjih centrov. Tu je bilo večje število novih beguncev, ki so pred kratkim prišli iz Bosne. Tragedija se pač nadaljuje, mi pa lahko samo malo, po kapljicah, pomagamo tistim, ki so se - brez krivde - znašli sredi te vihre. Dva dni so delili dobrote in potrebščine, se pogovarjali, bili vabljeni na kavo, prejeli majhna darila (čeprav ti begunci nimajo skoraj nič, so vseeno gostoljubni do skrajnosti in so jih obdarovali z darila v obliki "naštrikanih" copat in nakvačkanih prtičkov). Še en počitek doma v Sloveniji, ravno za Silvestra, potem pa nazaj preko zežene A vstrije in mimo Munchna - ravno tisti čas, ko se je Mark pripravljal na odhod nazaj na Poljsko.

Helen, odločena, da izkoristi prijazna vabila iz Inštituta, da lahko obiščemo naše nadebudne Angleže, je takoj po vrnitvi iz Hrvaške odpotovala na obisk k Marku. Počitnice je pač treba izkoristiti popolnoma in absolutno.

Anica Wilkinson

avstrija

DUNAJ

Dunaj v adventnem in božičnem času

Priprave na advent smo pričeli s prenavljanjem nekaterih prostorov naše cerkve Srca Jezusovega. V zakristiji smo dobili nove omare, položili nov pod, prebelili stene, prav tako prebelili zimsko kapelo, oba prostora pa

sta dobila novo električno napeljavo z novimi svetili. Sledila je akcija čiščenja. Vsa dela smo opravili sami s prostovoljci, pri čemer je potrebno omeniti, da so pridno pomagali tudi begunci, ki bivajo v prostorih naše skupnosti in v sosednji fari.

V **adventnem času** smo se ob nedeljah popoldan zbirali k molitvi, razgovorom in prebiranju različnega duhovnega čtiva; veliko smo peli in srečanje običajno zaključili z zakusko.

Na **duhovno obnovo**, ki smo jo imeli 11. decembra popoldan, je naš dušni pastir gospod Toni Štekl letos povabil prof. dr. Antona Štruklja iz Ljubljane. Po zanimivem predavanju je dr. Štrukelj odgovarjal prisotnim na vprašanja, nato pa smo imeli priliko za sveto spoved. Duhovna obnova se je nadaljevala tudi naslednji dan v nedeljo, 12. decembra, pri sv. maši.

Tega dne smo imeli še eno lepo doživetje. Javnosti smo predstavili našo pridobitev - klavir. Da ne bi sameval v knjižnici, so stekle priprave za organizacijo koncerta. Ta dela je več kot uspešno opravila gospa Helga Beranek.

Knjižnica se je v nedeljo, 12. decembra, ob 17. uri, napolnila s poslušalci slovenske in avstrijske skupnosti. Gostje večera so bili avstrijski solisti: baritonist Fritz Krenn, japonska sopranistka Tomoko Masuda, japonska pianistka Mami Teraoka in mladi umetniki iz naše slovenske skupnosti Robi Rieder, Angelika Kratky, 13-letna Valentina Čuden in 9-letna Barbara Čuden. Slišali smo dela znanih glasbenih ustvarjalcev iz 18. in 19. stoletja. Program je povezoval g. Toni Štekl.

Prostor je bil lepo okrašen, poseben čar pa so priveditvi dale

številne prižgane sveče. Duhovni del smo med odmorom podprli z materialnimi dobrinami iz našega bifeja.

Koncert je bil dobrodelen. Prostovoljne prispevke smo dali za begunce, oz. Caritas. Nastopajoče smo nagradili z burnim aplavzom, šopki in simboličnimi darili.

Silvestrovanja letos izjemoma nismo imeli, saj je bila večina Slovencev med prazniki v domovini.

Božični čas smo zaokrožili v nedeljo, 30. januarja, s koncertom mešanega zbora, pod vodstvom Vlaste Lavrenčič. Zbor nam je predstavil kantato Matije Tomca "Slovenski Božič". Izvajanje smo nagradili z burnim ploskanjem.

db

Miklavž ni samo obljubil, je tudi prišel

V začetku vsakega leta se pričnejo v nebesih zelo živahne

aktivnosti. Skrbno pregledajo vse knjige, kamor med letom zapišejo svoje vtise o pridnosti in porednosti zemljanov. Ko so vsi ti zbrani, napišejo angeli seznam otrok in odraslih, katere naj bi sv. Miklavž obdaroval. Spisek kandidatov za darila primerjajo z razpoložljivimi sredstvi. Tu moram takoj povedati, da smo opazili kako ima Miklavž vedno bolj skromen fond, vendar je kljub temu vsako leto radodaren do svojih zemljanov.

Tako se je tudi letos odločil, da bo kljub navedenim omejitvam, obiskal skupnost vernih Slovencev na Dunaju, ki se ob nedeljah zbirajo pri maši v Slovenskem pastoralnem centru okrog svojega dušnega pastirja gospoda Štekla, ki se nenehno trudi, da bi spreobrnil njihove grešne duše.

Svoj prihod je Miklavž najavil preko Dunajskih valov (pred tem pa baje še po faxu!) za nedeljo, 5. decembra 1993. Takoj po

Fritz Krenn in Mami Teraoka med koncertom

končani maši smo se začeli zbirati v dvorani centra.

Vse je bilo imenitno pripravljeno - tamburaši so igrali pod vodstvom (nadangela?) Gabrijele. Skupina otrok je svetlečih se oči čakala, da pokažejo Miklavžu, kaj vse znajo. Vsi ostali pa smo pogledovali proti vhodu, da ne bi zamudili Miklavževega prihoda. Napetost je rastla.

Dva precej divja parklja sta se pripodila in potem med čakajočimi rožljala z verigami, mahala s smešnima repoma, "godla" in se delala, da bosta odvekla kakega poredneža ali porednico. Žal jima to ni uspelo in sta nas tako prikrajšala za zabavo.

Potem se je končno zgodilo. Zaslíšalo se je angelsko petje in že se je po stopnicah spuščal z angeli obkrožen Miklavž. Ti so mu nosili košaro z darili. Tudi Miklavž je začel milozvočno prepevati. Gotovo je, da v nebesih sodeluje pri kakem pevskem zboru, če že ne pri "musiclu".

Zlata maša - Martin Belej

Povedal nam je, da se je pripeljal s helikopterjem, kar se mi je zdelo zelo čudno.

Gospod župnik je Miklavža prisrčno pozdravil, nato pa so otroci začeli z nastopi - peli so lepe pesmi, deklamirali - to je očitno še bolj razvedrilo Miklavža, tako da je svoj nagovor opravil v pojočem tonu.

Potem je napočil težko pričakovan trenutek. Angeli so začeli jemati darila iz košare, jih podajali Miklavžu, ta pa jih je dajal dalje vsem prisotnim otrokom. Mene ni mogel opaziti, ker sem se skrila, da me parklji ne bi našli - zato tudi nisem nič dobila.

Miklavž je obljubil, da bo prihodnje leto spet prišel med nas, nato pa je odšel skupaj z angeli in parklji.

Vsi smo bili veseli, tudi tisti, ki so pripravili praznovanje - Vlasta, Danica, Karmen, g. župnik in tamburaši.

Na koncu smo se lahko še okrepčali z obloženimi kruhki, pecivom in pijačo.

To sem zapisala tako kot sem videla na lastne oči in vse je čista resnica.

Vaša poročevalka

GRADEC

Zlatomašnik Martin Belej

Izhaja iz kmečke družine, kjer se je leta 1917 rodil kot peti otrok. Mati je skrbela za majhno kmečko posestvo, oče pa je bil zaposlen na železnici. Imel je brata Janeza, ki je bil duhovnik, pozneje pa je bil celo Apostolski protonotar v Rimu. Da sta se brata lahko šolala, je morala celotna družina dobro poprijeti za delo,

saj njihovi družinski dohodki niso dovoljevali "lahkega" življenja. Kljub temu pa je v družini vseskozi vladalo veselje skupaj s pesmijo in molitvijo.

Osnovno šolo je končal v Laškem od tam pa se je odpravil v Celje, kjer je preživel svoja gimnazijska leta. Odločil se je za študij teologije, ki ga je opravil v Mariboru in Ljubljani. Kot "begunec" je moral zapustiti Maribor in je odšel v Ljubljano, kjer ga je, 4. marca 1944, takratni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman posvetil za duhovnika lavantinske (Maribor) škofije. Ker je sam vedel, da mu komunistična oblast ne more prinesiti nič dobrega (sam je to izkusil že leta 1943), se je skupaj s tisoči Slovencev odpravil na Koroško. V tistem času je nenadoma zbolel in zato ni mogel skupaj z drugimi odpotovati v Ameriko. Ostal je v Avstriji. Najprej je deloval kot bolniški duhovnik pri Usmiljenih bratih v Gradcu - Eggenberg. Kasneje je kot kaplan deloval v mestu Trautmannsdorf. Čez dve leti je moral oditi v zdravilišče Enzenbach in tam je ostal vse do današnjih dni. Kljub temu, da je že nekaj časa v pokoju, še vedno opravlja svoje duhovniško poslanstvo med svojimi verniki. Poleg tega je v letih 1969 - 1979 skrbel tudi za Slovence v graški škofiji. Od leta 1980 pa kot duhovnik oskrbuje tudi zdravilišče Horgas.

Svoje delo je vedno opravljal z velikim veseljem, saj je sam težko zbolel in to mu je dalo novih izkušenj, ki jih sedaj že vrsto let prenaša na svoje vernike, ki so zbrani po zdraviliščih. Sam pravi, da mu je Bog spregovoril prav preko bolezni (dve težki pljučni operaciji) in mu pokazal pot ki jo mora prehoditi v življen-

ju. Hvaležen mu je za to pot in vse milosti, ki mu jih je naklonil na tej poti.

Tudi mi mu želimo še veliko zdravja in božjega blagoslova ob njegovem praznovanju zlate maše - lep jubilej!

"Na mnogaja zdravaja ljeta!"

Artač Ernest

LINZ

Tudi letos smo lepo praznovali god sv. Antona puščavnika. Med nami smo imeli dva **godovnika**: **Anton Gornik** iz Ennsa in **Zore** iz Linza. Gospod Gornik je velik dobrotnik naše skupnosti v Linzu. V zahvalo smo mu kupili košaro zato, ker je poleg godu praznoval tudi rojstni dan. G. Ivan in Zore sta nam naredila domače krvavice in gospa Zoretova nam je skuhalo kislo repo, kar je za nas nekaj posebnega, saj jo gornji Avstrijci ne poznajo.

6. februarja sta svoj rojstni dan praznovala g. Leon Humar in Ivan Zore. Kot rednima obiskovalcema slovenskih maš se jima ob tej priložnosti prav lepo zahvaljujemo. Vsem godovnjakom čestitamo in želimo, da nam še dolga leta ostanejo srečni in zdravi med nami! Lepa hvala tudi za pijačo.

Poleg vseh lepih doživljajev, je v našo skupnost posegla tudi kruta **smrt**. Vzela nam je našega močnega delavca **Bernarda Fale**. Nihče si ni mogel misliti, ko pa smo si še pred nekaj dnevi, v začetku novega leta 1994, stisnili roko in si želeli zdravja in vsega dobrega, da se bomo že v sredini prvega meseca morali posloviti od našega dobrega, zvestega in marljivega prijatelja naše Sloven-

ske skupnosti v Linzu. Kljub temu, da je zadnje čase malo bolehal, si ni nihče mislil, da nas bo tako hitro zapustil.

Pokojni g. Fale je bil rojen 26. 7. 1928, kot najmlajši sin. V družini je bilo osem otrok: štirje fantje in štiri dekleta. Na svet je prijoval v Pustem polju, župnija Nazarje v Savinjski dolini, na Štajerskem. V Avstrijo je prišel 2. avgusta 1952. Takoj je poprijel za naporno delo pri kmetu, kjer se je spoznal z gospo Kristino. Bil je skrben oče štirih otrok. Kakor je skrbel za svojo družino, tako skrbno se je žrtvoval tudi za našo skupnost, ko smo prenavljali naše prostore v centru. Vsako nedeljo in praznike je eno uro pred mašo pomagal pripraviti dvorano, da smo se po maši v centru lahko usedli pri pogrnjenih mizah... Bil je zaveden in ponosen na našo domovino Slovenijo in zelo rad je poudaril, da ga je rodila Slovenska mati. Slovenska skupnost v Linzu se mu tudi na tem mestu lepo zahvaljuje za vse njegovo delo. Naj mu Bog poplača in mu podari večni mir!

Lepo se zahvaljujemo gospodu župniku Počivavšku za lepo opravljeno pogrebno slovesnost in globoke tolažilne besede. Lepa hvala tudi vsem pevcem za sodelovanje pri maši in pogrebu.

Zore Anton

PREDARLSKA

Interkonfesionalno ekumensko srečanje

V župniji Frastanz je že kar nekaj let navada, da v času molitvene osmine kristjanov ali v neposredni bližini, pripravijo in-

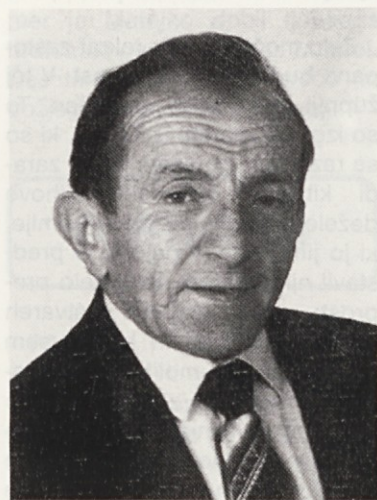
terkonfesionalno ekumensko molitveno srečanje. To je bilo letos v četrtek, 27. januarja 1994. Povabljene so bile vse krščanske skupnosti: **muslimani, budisti in Judje**. Župnija ima lepo in prostorno dvorano, kjer se odvijajo različna molitvena in druga srečanja. Za to srečanje smo se zbrali v tej dvorani, ki je bila posebej pripravljena in okrašena. Tudi udeležba je bila kar zadovoljiva.

Na začetku srečanja je župnik razložil sam namen srečanja. Nato je predstavil vse verske skupnosti, ki so se udeležile srečanja.

Za lepo razpoloženje je poskrbel domači pevski zbor. Zapel je dve pesmi, ki sta nas uvedli v molitveno zbranost.

Kot prvi se je predstavil **pravoslavni duhovnik**, ki deluje v tej deželi. Nanizal je nekaj zgodovinskih podatkov o pravoslavju, poslanstvu, ki ga opravlja in način dela. Potem je zapel prošnje za različne potrebe, ki so tako značilne za pravoslavno liturgijo.

Pokojni Bernard Fale

Sledila je **turška skupnost**; muslimanski predstavnik - hodža, je razložil nekaj poglavij iz Korana in glavne značilnosti tega nauka. Drugi verski predstavnik pa je zapel molitev, ki je običajna pri muslimanih v mošejah, ko se zberejo k skupni molitvi.

Hrvaški duhovnik se je spomnil žalostnih dogodkov in vojnih grozot v svoji domovini in v Bosni in Hercegovini. Zahvalil se je za velikodušno pomoč, ki so jo dale različne organizacije in posamezniki ter za vso moralno podporo, ki so jo deležni v Avstriji. Za molitev si je izbral nekaj stavkov iz govora na Gori.

Slovenski izseljenski duhovnik se je naslonil na Matejevo priliko: vi ste sol zemlje in luč sveta (Mt 5, 13-16). To je za nas vse zapoved, ki zadeva vsakega Kristusovega učenca, celotno Cerkev, krščanstvo in končno vsakega, ki kakorkoli izpoveduje vero v Boga. Predvsem pa, kot poudarja koncil, da ni nobenega pravega ekumenizma brez **notranjega spreobrnjenja**.

Zelo močno je bila tokrat zastopana **budistična skupnost**. V tej župniji imajo svoj samostan. To so izgnani menihi iz Tibeta, ki so se razkropili po vsem svetu zaradi kitajske okupacije njihove dežele. Lastnik te hiše in zemlje, ki jo jim je dal v najem, je predstavil njihov nauk, ki je zelo preprosto: po majhnih stvareh spoznavati Boga in biti z vsem zadovoljen. Za molitev so v preprosti melodiji zapeli zahvalo Bogu za življenje, potem pa so nekaj minut molili v monotonem in zelo hitrem tempu - za naše

uho in razmere zelo težko sprejemljivo.

Judovski predstavnik je razložil pomen sobotnega počitka in družinske molitve. Pravi in verni judje se še zelo strogo držijo predpisov postave, kar pa v tujini predstavlja veliko težavo, ker so skupnosti še zelo neznatne in se srečujejo z drugačnimi razmerami.

Za zaključek molitvenega srečanja je mladina uprizorila kratko igrico, v kateri so nam pokazali kako se je mogoče srečati z vsakim ustvarjenim bitjem, če smo pozorni eden do drugega.

Povsod moramo graditi mostove, ki nas zbližujejo in spoštovati vsakega, četudi je druge vere, narodnosti ali rase. To so bile zaključne besede župnika, ki se je vsem zahvalil za sodelovanje in jim zaželel vse dobro in veliko razumevanje za skupno prihodnost.

Po končanem uradnem srečanju pa je bil še pomenek ob prigrizku in pijači.

ŠPITAL NA KOROŠKEM

Preteklo leto smo se dvakrat zbrali na tukajšnjem pokopališču ob slovenskem grobu.

Po daljšem bolehanju je konec aprila umrla 77. letna gospa Marija Rams. Rojena je bila na Krtini pri Domžalah. Vojna vihra jo je pripeljala na Koroško in je vsa svoja leta preživela v Špitalu.

V začetku jeseni pa se je po krajši bolezni od nas poslovila

83. letna Marija Mirtič, doma iz Hinj. Njen mož je prišel sem takoj po vojni, pokojna Marija pa šele potem, ko so otroci že odrasli in imeli že svoje družine.

Obe pokojni članici slovenske skupnosti sta pokopani ob svojih možeh, ki sta že pred leti zapustila to solzno dolino.

Kulturni utrip

V renesančnem gradu našega mesteca so se v minulem letu predstavili različni slovenski umetniki na slikarskem in glasbenem področju.

Najbolj razgibano je bilo v "Kulturnem tednu Koroških Slovencev" od 19.-23. aprila.

Odprl ga je osebno predsednik države, dr. Thomas Klestil, ki je za to priložnost prvič prišel v Špital kot poglavar države. Sam je izjavil, da je njegovo ime slovenskega izvora, rojstni kraj njegovega očeta pa je na Češkem. Odprtje je popestril daleč naokoli znani **Suški oktet**, kateremu je polna dvorana navdušeno ploskala.

Vse dni je bila odprta likovna razstava koroških umetnikov. Posebno zanimanje je vzbudila - v posebnem prostoru pripravljena - arhitektura in etnografija na Južnem Koroškem.

Predavanje, "nemško slovenski jezikovni kontakti", literarno branje koroških avtorjev in predstavitev knjig, oz. njihovih avtorjev, pa ni doseglo širokega odziva kljub vsem naporom mladih glasbenikov in izredno posrečene skupine "Vaščani pojo". Zaključni koncert, pred pozornimi poslušalci polne dvorane, sta izvedla mešani pevski zbor "Ja-

kob Petelin Gallus" iz Celovca in moški zbor "Valentin Polanšek" iz Obirskega.

V sklopu prireditev Alpe Jadran sta bili v kletnih prostorih tega gradu, v mesecih marec in oktober, likovni razstavi. Iz ustvaritev akad. slikarja prof. Janeza Bernika smo lahko začutili dušo slovenskega človeka.

S privatnimi vezami je bil omogočen tudi nastop mladih pevcev zbora GAUDEAMUS iz Ljubljane.

V tujini živeči Slovenec pričakuje, da bo zbor iz domovine znal zapeti tudi prave domače pesmi, ki bi jo ta mlada grla gotovo dobro izpeljala. Tako pa je bilo le v eni pesmi zaznati slovensko besedilo - poleg angleških "evergreens".

Lansko leto se Slovenci nismo udeležili vsakoletnega nastopa zborov iz celega sveta. Tega tekmovanja so se že udeležili tudi Amerikanci in Filipinci. Letos, že enaintrideseto tekmovanje po vrsti, bo tako kot vedno organizirano prvi konec tedna v juliju. Na prvem tekmovanju so zmagali Mariborčani - učiteljski pevski zbor Slavko Osterc. Pozneje pa je bil med drugimi najbolj uspešen Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane.

Prejšnja leta nas je na teh srečanjih motilo dejstvo, da zbori iz vzhodne Evrope niso hoteli nastopati po okoliških cerkvah. Takoj po preobratu pa je takrat nastopajoči češki zbor pel tudi pri nedeljski božji službi, kar pri zadnjem slovenskem zboru na žalost ni bilo na programu.

Vedno pogosteje v okoliških

krajih nastopajo pevci ali godci, ki prepevajo v slovenskem jeziku. Če imaš srečo in izveš za njihov nastop, lahko preživiš z njimi prav lepo popoldne.

Sterman Majda

belgija

LIMBURG - LIEGE

V Eisdenu, je zadnje nedeljo v januarju, vsakoletni **Dan bratstva** med številnimi narodi, ki živijo v občini Maasmechelen. V Kultureel Centrumu se za to priložnost zbere do tri tisoč ljudi. Vsaka narodnost ima lahko svojo stojnico, ki jo opremi po svoje. Slovensko ekipo je letos vodil g. Stani Revinšek. Naša stojnica je bila okrašena s slovenskimi simboli in slikami. Prodajali so slovensko vino, štrudelj in potice, ki so jih napekle naše dobre gospe. Zelo hitro je bilo vse razprodano.

Vsakoletni Dan bratstva je za nas lepa priložnost za uveljavljanje slovenskega imena. Hvala vsem, ki so sodelovali.

Sestri Dolinar, umetnici, ki sta študirali v Argentini in se izpopolnjevali drugod po svetu, sta razstavili svoje slike tudi med nami. Njuno umetnost smo mogli občudovati v slovenskih prostorih, v soboto pred zadnjo nedeljo v januarju, naslednji dan pa v Kultureel Centrumu, v Eischnu ob "Dnevu bratstva" med narodi.

Tistim, ki se na to umetnost vsaj malo razumejo, je bilo jasno,

da imata sestri Andrejka in Marjetka Dolinar **izredne umetniške darove**.

V imenu ustanove "Slovenija v svetu" je razstavo organiziral in spremljal njen predsednik g. Boštjan Kocmur.

Naši ranjki: v Eisdenu je po dolgi bolezni umrl **g. Dorči Brečko**. Starši so dolga leta imeli ugledno rudarsko kantino v Eisdenu. Njegova sestra Slavka, ki je umrla že pred leti, je kot zavestna Slovenka bila botra pri blagoslovitvi "Slomškove" razstave. **Dorči je bil dober človek**, priden delavec, a družabno in človeško osamljen. V njegovih tegobah je njegova sestra ga. Zinka skrbela zanj kot sestra in mati. Bila je njegov angel varuh. Bog to vidi.

V Čezsoči je umrl naš stari znanec in prijatelj iz Cheratte-a, **g. Alojz Zornik**. Po upokojitvi se je s svojo ženo vrnil v domovino, kjer je preživel nekaj srečnih let. Družini izrekamo krščansko sožalje.

Veselje v mladi družini: V družini Rajko in Lieve Žabot-Bloemer je Matejko dobil ljubkega bratca, ki ga bodo klicali **Mihael**. Čestitamo in želimo srečo in božjega blagoslova pri vzgoji.

francija

PARIZ

Meseca januarja smo na našem področju v Parizu in v ostalih delih Francije imeli zelo pestro življenje. Delo sledi delu in

vse se odvija po božjem načrtu kot tudi po naši dobri volji. Vsak se je potrudil, da bi bilo naše življenje bolj zanimivo, Bogu všeč, nam pa v duhovno rast in za blagor vsakega izmed nas. Vsaka nedelja v Parizu je v cerkvi sv. Terezije zbrala zelo veliko vernikov. To nas je še bolj povežalo v skupno življenje, ki ga živimo v Franciji. 23. januarja smo med sv. mašo molili **za edinost kristjanov in za mir v Bosni in na Balkanu**. Ljudje so se zelo potrudili, da bi bila naša molitev bolj prisrčna in lepša. Dan pred to molitvijo smo po naših družinah opravili post. S tem smo sledili klicu papeža Janeza-Pavla II. in francoski Cerkvi, ki sta na ta dan hotela poudariti temeljno misel, da je vsak kristjan dolžan živeti mir v samem sebi in ga dati tudi drugim. Mir je nekaj veličastnega in edina pot, da se človek zbliža z drugimi. Čas brez miru uničuje sleherno dobro voljo tako v človeku kot v družbi. Edinost Cerkve se ne more uresničevati, če ni pravih pogojev za to veliko stvar, kot je mir. Med sv. mašo je g. Martin Retelj lepo dejal: **"Mir in edinost sta puščici, ki odpirata nebo in človeška srca!"**

Slovensko društvo **"Društvo Slovencev v Parizu"** je imelo v teh dneh svoje prvo letošnjo sejo. Na tej seji smo se pod vodstvom predsednika g. Janeza Ložarja in tajnika g. Janeza Zorca dogovorili, da bi bilo dobro, ko bi naslov društva spremenili v bolj širok pojem in to je: **"Društvo Slovencev v Franciji"**. S tem se bodo lahko vključili tudi Slovenci iz vseh delov Francije, do koder sega naše župnijsko območje. S tem bi lahko pridobili veliko ugodnosti pri prijavi našega

društva pri francoskih oblasteh. Splača se poskusiti in bodočnost nam bo pokazala, kaj je dobro za vse!

V nedeljo, 23. januarja, smo imeli **mladinsko tombolo**, ki je navdušila vse, kljub temu, da se ni vse odvijalo kot bi bilo treba. Važno je, da smo nekaj poskusili in tako smo pridobili tudi nekaj izkušenj za prihodnjo tombolo, ki bo organizirana za potrebe slovenskega doma v Parizu.

Po tomboli smo se še isti večer zbrali v slovenskem domu. Imeli smo srečanje župnijskega sveta. Tu smo se dotaknili nekaterih problemov, ki jih bo treba, vsaj nekatere, pozitivno rešiti za dobro vseh. Najprej smo se pod vodstvom g. predsednika Cirila Valanta, g. blagajnika Cirila Guština in drugih članov župnijskega in gospodarskega sveta pogovorili, kaj in kako bomo delali v bodoče. Sklenili smo, da bomo najprej popravili in zamenjali celotno ostrežje doma. Delo naj bi se začelo takoj v pomladanskih dneh. To delo bo trajalo kar nekaj časa in bo stalo zelo veliko denarja.

Določili smo **datum volitev za župnijski svet**, ki bo 6. marca. Vse ljudi, ki se zanimajo za naše skupno dobro, lepo vabimo, da se ta dan udeležijo volitev **v čim večjem številu**. Ne smemo pozabiti, kako veliko vlogo in nalogo imata župnijski in gospodarski svet pri delu na pastoralnem in gospodarskem področju. Vsi ste lepo povabljeni, da se udeležite volitev.

Postni čas je čas prave in poglobljene molitve, s katero se darujemo Bogu v vsej lepoti Križa in vstajenja. Na gori spremenjenja

je Jezus rekel apostolom: **"Ne bojte se!"** V stanju veselja bomo lažje videli božje darove, ki se **zrcalijo v svetlobi lesenega Križa** kot ljubezen novega veselja v nas. Na cvetno nedeljo bomo z odprtimi srci in s čisto melodijo prepevali Jezusu Kristusu veselo **"Hozano"**. Takrat bomo imeli **duhovno obnovo**, ki bo trajala skozi vse dneve velikonočnega praznovanja. Tema premišljanja bo: **"Kako vsak dan živimo svoje družinsko življenje v luči in v sencah velikonočnih skrivnostih!"**

Vse vljudno vabimo, da se udeležite teh premišljevanj, ki nam bodo dala nekaj novih pogledov na naše vsakdanje življenje.

Ves velikonočni teden bo na severu, to je v **Mericultu**, g. Martin Retelj. Tako se bo vsak lahko srečal z njim, ali pa vas bo prišel obiskati na dom. Vsem iz severne Francije bomo še naknadno sporočili bolj natančen program našega delovanja med vami, v času med velikim tednom in za veliko noč!

Program za leto 1994 v Mericultu:

Marec	13.03.1994	Česnik
	27.03.1994	Martin
April	3.04.1994	Martin
	4.04.1994	Česnik
Maj	22.05.1994	Česnik
Junij	12.06.1994	Česnik
	9.06.1994	Česnik
Avgust	14.08.1994	Česnik
	15.08.1994	Česnik

Prosimo, naj bi vsak **rezerviral**

te dneve za molitev in razne pogovore. V slučaju smrti vaših najbližjih ali pa, če se pojavijo nepredvidene težave, nam to sporočite na **telefon: 16-1-42 53 64 43**.

Za velikonočne praznike vam želimo, da bi vstali Kristus vrnil vsakemu svoj pogled v svetlobi prave ljubezni, dobrote in sreče! Veselimo se! Kristus je res vstal od mrtvih!

*Vaši duhovniki
Silvo Česnik*

nemčija

BERLIN

Župnik Slovenske župnije v Berlinu, gospod Martin Horvat, je ob 25. obletnici župnije poslal rojacom sledeče pismo:

Dragi rojaki !

Slovenska župnija v Berlinu je bila ustanovljena, 9. februarja 1969, ko je bil krščen Boris Bratkovič in je le-ta vpisan v samostojno krstno matično knjigo Slovenske župnije.

Kot jubilej 25 let ni dolgo obdobje. Če pa se mnogi danes ozrete nazaj, vidite mnoge spremembe: iz deklet in fantov ste postali odrasli ljudje. Nekateri so se vrnili v domovino, drugi so si že zaslužili pokojnino, nekateri pa smo pospremili na njihovi zadnji poti k večnemu počitku.

Ko vas poslušam, ko pripovedujete o 25-letni prehojenji poti, ne morem mimo tega, da

ne bi imenoval zaslug pokojnih: Frančka Prijatelja, jezuita Janeza Sodja in pokojnega prof. Štefana Steinerja. Vsi so postavili temelje vsemu temu, kar danes v Berlinu imenujemo versko, kulturno, posvetno in športno.

Danes je priložnost, da se zahvalim berlinski škofiji, Caritasu, Cerkvi na Slovenskem, berlinskemu Senatu, Delavski univerzi iz Ljubljane in vsem ljudem dobre volje... za vso moralno, materialno in znanstveno pomoč!

Hvala tudi pevcem, ki se lahko ponašajo z najdaljšo tradicijo delovanja. Hvala vsem ministrantom, bralcem beril in prošenj, vsem mežnarjem, tistim, ki ste krasili cerkev, dramski skupini, plesalcem folklorne skupine, obema socialnima delavcema. Zahvala velja vsem, ki ste organizirali kulturne in zabavne prireditve, vsem, ki ste kuhali, pripravljali in pospravljali prireditvene prostore, ansamblu Franca Vovka in Drugi generaciji. Bog povrni vsem, ki ste nas kdaj skupaj pogostili s pecivom ali drugimi dobrotami, vsem, ki ste pod svojo streho sprejemali obiskovalce iz domovine, tistim, ki ste iz Slovenije ali v Slovenijo vozili študente. Vsem, ki ste imeli na skrbi skupne prostore in šank in tistim, ki ste tolikokrat goste iz Slovenije spremljali in jim razkazovali mesto Berlin velja enaka zahvala. Hvala vsem sodelavcem Odskočne deske in vsem tistim, ki ste v kateremkoli obdobju, karkoli naredili za lepo počutje v prostorih in na prireditvah.

In nenazadje, **HVALA** vsem članom župnijskega pastoralnega sveta, tistim, ki ste prvi začeli graditi, skupaj z duhovno

skupnostjo Slovencev v župniji sv. Kanizija, nato v Kolpingu, sedaj pa v župniji sv. Elizabete v Schonebergu.

Na koncu bi želel, da bi obe organizaciji za Slovence v Berlinu, društvo "Slovenije" e.V. in Slovenska župnija, ne glede na duhovnika, ki je v Berlinu ali predsednika društva, **dobro sodelovali**, v dobro vsem Slovencem in državljanom Republike Slovenije, ki živimo v Berlinu. Le dopolnjevanje obeh hiš nas bo vse krepilo duhovno, psihično in telesno. Postali bomo močnejši, ker "skup držimo"!

*Vse dobro in lep pozdrav!
Martin Horvat*

MÜNCHEN

Naša **mladinska skupina** je preživela skupen konec tedna v počitniški hiši salezijancev v Rimstingu ob Chiemsee. Medse smo povabili g. **Bogdana Saksido** iz Mannheima.

Nemčija-München: Nastja Berden pri krstu

Vreme nam tokrat ni bilo najbolj naklonjeno. Na prienski železniški postaji nas je pozdravil pravi snežni metež, tako da smo morali najeti taksi. Tudi dobrodušna oskrbnica je nakupila manj kruha kot smo se dogovorili. A naše ročne mladinke so nam hitro pripravile okusno toplo večerjo in poskrbele za prijetno vzdušje. Tudi naslednja dneva so se naši mladi župljani izkazali kot spretni kuharji, večši vseh gospodinjskih opravil. Počitniško hišo so tako skrbno počistili, da jih je pohvalila celo zelo natančna oskrbnica.

G. Saksida nam je v svojih nagovorih razlagal duhovna spoznanja in doživetja iz svojega dolgoletnega sodelovanja pri različnih duhovnih gibanjih. Njegova nevsiljiva, življenjsko aktualna in preudarna razmišljanja so vzbudila pozornost naših mladincev. Posebno pa so jim ostali v spominu družabni večeri s petjem duhovnih pesmi in šala-

mi, ki jih zna g. Saksida tako duhovito pripovedovati. Najlepše doživetje pa sta bili obe maši, ki so ju mladinci pripravili sami.

Krst: V naši kapeli je bila krščena **Nastja Berden**, hči Roberta in Irene roj. Murkovič. Staršema iskreno čestitamo, mali Nastji pa želimo veliko sreče v življenju.

Branku v spomin

Dne 23. decembra preteklega leta, je v Munchenu za rakom umrl g. Branko Pistivšek. Doma je bil iz Javornika nad Štoram pri Celju, kjer se je rodil 11. novembra 1920. Bil je mobiliziran v nemško vojsko. Ob koncu druge svetovne vojne se je zatekel v Munchen in tam ostal do smrti. Nekaj časa je študiral na munchenski univerzi in na ukrajinski univerzi v Munchenu (ex Lviv), kjer pa ni diplomiral. Poročen je bil s Poljakinjo, ki je umrla tri leta pred njim.

Z lokalno slovensko skupnostjo ni imel posebnih stikov. Dopi-soval se je z mnogimi Slovenci križem sveta, posebno s tistimi, ki so bili za samostojno Slovenijo in s tistimi, ki so se v zamejstvu aktivno ukvarjali s slovensko kulturo. Zbiral je slovenski tisk, posebno tistega, ki je izhajal v tujini. Z velikimi finančnimi žrtvami si je ustvaril zavidljivo knjižnico z okoli 5.000 knjigami in vrsto periodičnega tiska. V ospredju njegovega zanimanja je bila Slovenija in slovenski problemi. Odprt je bil tudi v ostali svet in s posebno pozornostjo je zbiral informacije o malih narodih (Baski, Slovaki, Litvanci, Kurdi, itd.). Pisal je v razne slovenske liste v emigraciji in sam izdal več letnikov lista Slovenski glas.

Svojo knjižnico in arhiv je zapustil inštitutu Studia slovenica v Ljubljani in s tem obogatil slovensko kulturno dediščino, ki naj gre iz roda v rod. Bil je eden zelo redkih Slovencev, ki je skorajda bolj mislil na potrebe in dobrobit slovenstva kot pa na svoje materialno zadovoljevanje. Za svojo globoko vero in altruizem prav gotovo uživa božje plačilo.

njegov prijatelj

OBERHAUSEN

V novoletnem in božičnem razpoloženju in čutenju je minevala prva polovica januarja. Srečanja pri mašah in po njih so bila spet polna novih doživetij, ki so jih posamezniki prinesli s seboj iz domovine. Kar veliko ljudi iz naše fare je bilo med prazniki doma. Sedaj smo seveda že lep čas spet tukaj. In smo spet v načrtovanju prihodnjih obiskov

Mladi za obloženo mizo

domačih in domačega kraja.

To **hrepenenje ostaja** in postaja mnogim z leti vse močnejše. To še bolj čutijo tisti, ki bodo kmalu zaključili svoje poklicno delo. Zasluženi pokoj je na vidiku in kar nekaj rojakov se bo preselilo domov. Veselje se meša z razmišljanji in občutki večje ali manjše negotovosti. Vprašanja, ki so v sorazmerju s tem, koliko ima kdo vezi z domom, sorodniki in na drugi strani otroci in za marsikoga tudi vnučki, ki bodo v večini primerov ostali tu v Nemčiji. **Razdvojenost** ni tako redek občutek ljudi, ki so ves čas svojega bivanja tu na Nemškem označevali vedno kot "začasno". Zato so mnogo svojih moči in denarja vložili v domovini. Končno pa le ugotavljajo, da je precej njihovih naravnih vezi zakoreninjenih tudi že v okolju, kjer so preživeli in delali najdaljšo dobo svojega življenja.

Ta problem ni tako lahko rešljiv, če bi želeli enakovredno upoštevati in ohraniti eno in drugo. Nevarnost je, da bodo še na stara leta ohranili življenjski stil "**bivanja med dvema domoma**". Prav gotovo je, da temu ali onemu to niti ne bo tako zelo težko, vsaj dokler bodo moči še na razpolago. Marsikomu ta razdvojenost ne bo v veselje, ker je že do sedaj težko prenašal težo takega življenja.

Razmišljanje o tem vendarle marsikoga pripelje do odločnega sklepa. Dovolj smo se prevažali sem in tja, sedaj bomo izbrali eno od teh možnosti in se tam ustalili. In kljub temu ostane še dovolj možnosti, da se obiščejo med seboj **stari prijatelji, znančci**, da se ohrani stik s **slovensko**

skupino, kjer je bil človek dolga leta kakor med svojimi.

Tudi na tujem je tako, da smo si ljudje med seboj darovani. Dano je bilo, da smo se lahko povezovali s prav določenimi ljudmi - rojaki in domačini te dežele. Bogastvo teh skupnosti je marsikomu pomagalo **ohranjati vrednote človeka in naroda**.

Hvaležnost je v veselju, ko se snidemo znova, pa naj bo to vsak teden, enkrat na mesec ali spet po nekaj letih.

jp

STUTT GART

Novi župnik

V Stuttgartu smo dobili **novega slovenskega župnika**. Ime mu je **Šket Janez** in je bil rojen leta 1953 pri Sveti Emi v Mariborski škofiji. Od tam se je družina preselila na Gorenjsko. Po duhovniškem posvečenju je bil

gospod **Šket** kaplan v Radečah, v Šmartinu pri Kranju in v Domžalah. Od leta 1978 je bil župnik v Radovljici na Gorenjskem. Je v najlepših letih in čuti veselje do dela med izseljenci. V svoji službi kot kaplan in kot župnik si je nabral dovolj izkušenj za dušnopastirsko delo.

Predstavitev novega župnika je načrtovana za nedeljo, **27. februarja**. Samostojno pa bo začel delovati po Veliki noči, ko bo prej obiskal tečaj nemškega jezika na Goethe-inštitutu v Mannheimu. Slovenci na področju Stuttgarta mu kličemo **iskreno dobrodošlico** v upanju, da bo dolgo ostal med nami in se bomo dobro razumeli.

Seminar v letu družine

Od 28. do 30. januarja je v Langenargenu ob Bodenskem jezeru potekal družinski seminar za naše rojake iz škofij Rottenburt/Stuttgart in Augsburg.

Predavatelji iz Slovenije (prof.

München: Slovensko kulturno društvo Lipa na svojem 1. občnem zboru

dr. Jože Ramovž ter psihologa Bogdan Polajnar in Mihaela Kranjc) so obravnavali tri zelo pomembne teme za današnjo družino - Korenine, iz katerih družina črpa svojo življensko moč; Lepo sožitje v lastni družini; Praznovanje v družini.

Odziv na seminar je bil nepričakovano živahen, saj je v Langenargen prišlo kar 10 naših ljudi iz Wurttemberške in Bavarske, med njimi nekaj mladincev in otrok, ki pa so imeli svoj program. Navzoči niso ostali le pri poslušanju. Z vprašanji, predlogi in podajanjem svojih problemov so živahno posegli v potek seminarja.

Za organizacijo in izvedbo seminarja sta se posebej zavzeli socialna delavka, gospa Oblakova in Marijina sestra Mateja Rezar. Organizacijo v Avsburški škofiji je prevzel tamkajšni župnik Jože Bucik.

Trikratno sožalje

Januar je zahteval v naši sredi kar trikratni poseg smrtne kose. **Majhen Viktor**, rojen leta 1942 v Prvencih, stanujoč v Scharnahusenu, je zaradi srčne kapi nenadoma umrl med božičnimi počitnicami na svojem domu v Mariboru. **Šernek Ivan**, rojen leta 1950 v Gornji Bistrici, je 13. januarja zaradi bolezni na pljučih izkrvavel v svojem stanovanju v Stuttgartu. **Prednik Anton**, rojen leta 1943 v Podgorju pri Slovenj Gradcu, je 24. januarja podlegel poškodbam, ki so mu jih prizadele trije zlikovci v lokalu, kamor je šel s svojim prijateljem na kozarec piva.

Pokojni Majhen Viktor bo počival na pokopališču v Mariboru, Šernek Ivana pa so prepe-

ljali na domače pokopališče Waldfriedhof v Stuttgartu. Naj počivajo v božjem miru. Vsem prizadetim in žalostnim naše top-le sožalje.

Čestitke k naraščaju

V Dettingen Teck sta mlada zakonca Keber Marjan in Renata dobila sinka, ki sta mu dala ime **Marcel**. Po krstu smo ga sprejeli v našo versko skupnost. Staršem iskrene čestitke, fantku pa obilo zdravja.

Napoved za marec

Slovenske maše:

Stuttgart: 6., 13., 27. marca ob 16.30 uri - St. Konrad.

Böblingen: 6. marca ob 10. uri - St. Bonifatius.

Schw- Gmund: 13. marca ob 9.30 uri - Josefskapelle.

Schorndorf: 20. marca ob 8.45 uri - Schwesternheim.

Aalen: 20. marca ob 11. uri - St. Augustinus.

Heilbronn: sobota, 26. marca, ob 17. uri - Bockingen.

Esslingen: 20. marca ob 16.30 uri - St. Elisabeth.

Oberstenfeld: 27. marca ob 9. uri - Herz Jesu.

Pouk otrok:

Stuttgart: ob sobotah, 5. in 19. marca od 15-17 ure.

Böblingen: nedelja, 6. marca ob 9. uri.

C. Turk

nizozemska

V Heerlerheide je Slovenska folklorna skupina, za zaključek

jubilejnih slovesnosti ob 40. obletnici delovanja, priredila svoj družabni večer. Za prosto zabavo so skrbeli "Gašperji" iz Slovenije. Sodelavke in sodelavci folklorne skupine so mladi tretje in četrte generacije, ki zaslužijo vse naše priznanje. Pred jubilejnim nastopom v Heerlenskem gledališču so imeli vaje trikrat na teden. Bog jih živi! Upamo, da bodo doživeli še lepše jubileje. Nauk za vse druge: Brez NIČ NI NIČ! Vztrajnost!

Iskrena **zahvala** voditeljem in vsem sodelujočim!

Gospod Saša Zlobec, slovenski veleposlanik za Benelux v Bruslju, je folklorni skupini za njen jubilej poslal čestitke, zahvalo in darilo, kar je vse zelo razveselilo.

švedska

GOTEBORG

Snežinke s Švedske

Božični in novoletni prazniki so že daleč za nami tudi tukaj na Švedskem. Veselo in korajžno smo vstopili v Novo leto. Ob tem mejniku v letu pa se oziramo tudi nazaj. Spominjamo se dogodkov, ki so zaznamovali življenje in delo posameznih slovenskih skupnosti, oziroma oltarnih občestev, s katerimi se redno srečuje slovenski izseljenski duhovnik. V dogodke, ki so bili včasih veseli, včasih pa žalostni, je vtakano življenje naših rojakov. Kristjani svojo zmago gledamo v križu, zato ob trenutkih življenjskih preizkušenj ne obupavamo - naprej gremo s korajžo in z zaupanjem v

prihodnost. Le-ta je najprej božja, zato pa tudi naša. **Bogdaj, da bi se mladi Slovenci in Slovenke zavedali, da smo kot narod obstali le zato, ker smo bili zvesti Bogu in Materi božji ter koreninam slovenske vernosti in kulture.** V skrbi za lepo in duhovno bogato slovensko besedo so bili vsi Slovenci in Slovenke povabljeni, da skrbno berejo slovenske revije in časopise - še zlasti, ko gre za **Našo luč, Mohorjeve knjige ali pa za Mavrigo, Ognjišče in Družino** ter druge knjižice in knjige z versko vsebino. V ta namen mnogi obnavljajo naročnino in skrbijo za poslanstvo verskega tiska v svojih družinah.

Poleg skrbi za lep slovenski jezik je pomembna tudi skrb za prijetno zapeto slovensko cerkveno in narodno pesem. Že v adventnem času smo skupaj delali načrte, kako bomo prepevali božične pesmi, ko bo prišel čas za to. Slovenska skupnost v Goteborgu, oziroma njen zbor, je tako sodeloval pri polnočni sveti maši in z lepo štiriglasno zapeto pesmijo Božji nam je rojen Sin navdušil vse, ki so se pri tej slovesnosti zbrali iz različnih narodnih skupnosti.

V mesecu januarju in februarju je v Stockholmu, evropsko znani arhitekt **Jože Plečnik**, s svojimi razstavljenimi deli predstavljal duhovno bogastvo slovenskega človeka. Razstava je odprta v Švedskem arhitekturnem muzeju. Za odprtje razstave ima največ zaslug naš veleposlanik g. Ivo Vajgl, skupaj z našim rojakom g. Kovačem, ki tukaj na dalnjem severu skrbi za predstavitev Slovenije tudi na področju umetnosti.

Krst: Že v mesecu novembru,

ko je bilo na cesti proti Borasu že precej snega, se je slovenski dušni pastir Zvone podal na obisk k **družini Lampret v Olsfors**. V prijetnem razpoloženju in ob veselju nad novim življenjem v mladi družini, smo se z mamo Mileno in očetom Hermanom pripravili na krst njihovega drugega otroka **Emila-Antona-Janeza**. Dogovorili smo se, da bo krst po novem letu. In tako se je tudi zgodilo. 15. januarja smo se vsi skupaj zbrali v lepi cerkvi Sv. Pavla od križa v Angeredu. Po 9. uri se je začelo krstno slavlje, v tej tako priljubljeni cerkvi, ki je malo ven iz samega centra Goteborga. Vsi prisotni sorodniki in prijatelji so zbrano sodelovali in prisluhnili božji besedi, ki jo je domači duhovnik naobrnil v življenje nas vseh, ki smo božji otroci in kristjani. Po krstnem slavlju smo vsi skupaj nazdravili novokrščencu in zaželeli njegovim staršem in mali sestrici Evi ter njegovim botrom, da bi bili vselej zdravi in da bi ostali zvesti božjemu klicu od

krsta naprej. Popoldan pa nas je vse, ki smo se udeležili krstnega slavlja, sprejela pod svojo streho družina novokrščenca. Sledila je prijetna večerja, ki je bila obenem tudi lepa prilika, da se bolje spoznamo med seboj. Naj to mlado življenje vse bolj napreduje v posnemanju Kristusa in ob zgledu vere staršev ter botrov naj obrodi bogate sadove za večnost!

KOPING

Pogrebi: 7. 12. 1993 nas je zaradi srčnega infarkta zapustil in se preselil v večnost **g. Anton-Albert Cupin (Zuppin)** iz Kopinga na Švedskem. Pokojni je bil rojen 1. 6. 1936, v Dekanah pri Kopru, v družini zavednih Slovencev in vernih staršev. Po končani osnovni šoli in po tistih težkih letih po vojni, se je odločil tako kot mnogi drugi Primorci, da odide v svet iskat boljši kos kruha. Pot življenja ga je pripeljala na Šved-

Slovenci v Pfullingenu na Württemberškem nazdravljajo župniku Demšarju za srebrni jubilej mašništva (lani)

sko. Njegovo življenjsko pot je v Cerkvi v Kopingu orisala njegova sestra Lilijana Šik.

Od pokojnega sta se v cerkvi poslovila dva njegova prijatelja. V imenu slovenskega društva, ki nosi ime po velikem slovenskem pesniku in duhovniku t.i. "goriškem slavčku", Simonu Gregorčiču, je v slovenskem jeziku spregovoril g. Franjo Breznik. Poudaril je pokojnikovo ljubezen in aktivnost v slovenskem društvu, predvsem pa njegovo skrb, da bi vse slovenske družine in njihovi otroci ohranili slovenski jezik in kulturo. Slovenski rojaki mu bodo za vedno ostali hvaležni za njegovo predsedniško, blagajniško in ostalo dejavnost, ki jo je opravljal za časa svojega življenja. V njihovih srcih bo ostal v spominu kot zavedni Slovenec, dobri prijatelj in zvest član društva, katerega predsednik je bil. Iste misli je ponovil tudi g. Alojz Macuh za švedsko govoreče pokojnikove

sodelavce iz tovarne Volvo.

Z Antonom smo se srečevali tudi slovenski dušni pastirji. Njegova hiša je bil topel dom za vse, ki smo se utrujeni ustavili po dolgi poti v Stockholm in nazaj grede v nedeljo popoldan maševali tudi za slovensko skupnost v Kopingu. Tam smo se na Antonovem domu pozno v noč pogovarjali o mnogih življenjskih resnicah, na katere je našel odgovor v Svetem pismu. Rad ga je bral, posebej zvečer, preden je legel k počitku. Po njem je, še pri zadnjem srečanju v društvenih prostorih v mesecu novembru, spregovoril Bog o Marijinem brezmadežnem spočetju in pokazal nam vsem, da najdemo odgovor na to skrivnost le v Svetem pismu. Kakor da je slutil, je na predvečer praznika Marijinega brezmadežnega spočetja odšel na svojo zadnjo pot, da prejme iz Marijinih in božjih rok bogato plačilo za svoje lepo in zgledno krščansko življenje.

Od njega smo se poslovili s sveto mašo zadušnico v katoliški cerkvi v Kopingu, katero je imel zelo rad in se je veselil njenega nakupa ter obnove. Njemu v spomin bo ostal napis na cerkvi "Katoliška cerkev", saj ga je naredil on sam.

Dragi brat v Kristusu! Naj se vaša duša veseli pri Njem, ki ste ga na svoj način iskali in tudi našli. Kar ste s trudom sejali kot dober kristjan in zavedni Slovenec, ter dobri sodelavec v poklicu in pri Slovenskem društvu, naj obrodi bogate sadove za to skupnost. Ženi Sonji ter otrokoma Davidu in Dajani ter njegovim sorodnikom izrekamo sožalje in želimo, da bi v Bogu in Materi božji našli moč in tolažbo. Bogu hvala za dar, ki smo ga imeli v osebi našega Antona! Naj telo pokojnega Antona v miru počiva v švedski zemlji, kamor ga je poleg slovenskega dušnega pastirja Zvoneta spremljal tudi g. župnik p. Wilhelm Feussner, ki ga je cerkveno pokopal.

Krst Aleksandra Zobec v župniji Kristusa Kralja - Göteborg. Krstil župnik Zvone Podvinski

LANDSKRONA

V mesecu januarju so se tam poslovili od **Josipa Hereka**, ki je bil poročen s Slovenko, ki se je skupaj s svojimi otroki udeleževala slovenskih sv. maš v Landskroni. Pokojni je umrl za rakom, za katerim je zbolel že v lanskem juliju. Od tedaj je bilo njegovo življenje še posebej znamenovano s križem, dokler ga ni prinesel na vrh svoje Kalvarije v mesecu januarju.

Prav tako se je slovenska skupnost poslovila od **Franca Prevolnik**, ki je bil rojen 10. 9. 1931 v Vojniku pri Celju.

Že poročen je prišel na Švedsko leta 1968, kjer si je skupaj z družino ustvaril topel dom v Landskrone. Za posledicami astme in nato močne pljučnice je umrl 11. januarja letos in bil 19. istega meseca tam tudi pokopan. Mama Marija, ki bo tukaj letos obhajala svojo 90. letnico, je tako za sinom Martinom izgubila poleg moža še drugega sina Franca.

MALMO

Ob številni udeležbi Slovenske skupnosti (cca. 100 ljudi) in svojih švedskih prijateljev, smo se s sveto mašo zadušnico, 26. januarja tega leta, za vedno poslovili tudi od **Ivana Siliča**. Ob sodelovanju pri sv. maši, ki je bila v slovenskem jeziku, se je v švedskem jeziku od njega poslovil tudi katoliški duhovnik g. Rudolf in pokojnega tudi pokopal. Kakor pri pokojnem Čarlju in Antonu iz Kopinga, je bilo za g. Zvoneta zanimivo **lepo sodelovanje pri sv. maši zadušnici in pogrebu** v obeh jezikih. Ivan Silič je bil doma iz okolice Lendave. Rojen je bil 30. 4. 1937 v bolnišnici v Čakovcu in živel v Prekmurju. Tam je spoznal svojo sosedo Zlato, s katero se je po svojem prihodu na Švedsko okoli leta 1965, tudi poročil. V zakonu sta imela dva otroka. Prva se je rodila Natalija leta 1968 in dve leti kasneje še sin Jani. Kar precej časa je služil kruh za svojo družino v ladjedelnici. Delo je bilo težko, zato je moral v delni pokoj in si zadnja leta našel nekajurno zaposlitev v posebnem zavodu za delne invalide, dokler ni 19. januarja umrl za možgansko kapjo.

Naj vsi iz Kopinga, Landskrone

Pogreb Antona-Alberta Zuppin 17. 12. 93 v Köpingu. Vodil p. Wilhelm Feussner

in Malmoja mirno počivajo v švedski zemlji, pri Bogu pa naj najdejo svoj zadnji dom, dokler se ne bomo tudi mi srečali z njim. Vsem domačim pa želimo vsi, ki smo se od rajnih poslovili, da bi v Bogu in Materi božji našli moč in tolažbo.

Vsaka smrt naših dragih naj nam bo vsem v opomin, da po Svetem pismu naše življenje ne bi bilo zaman, ampak da bi ga preživeli v čuječnosti molitve in dobrih del ter zveste hoje za Kristusom in v službi Cerkve in slovenskega naroda.

*Vaš Zvone Podvinski, ravnatelj
Slovenske katoliške misije na
Švedskem*

švica

Mirovno bogoslužje
Idilično mestece Appenzell, je že tretje leto zapored, na zadnjo

nedeljo v januarju, bilo prizorišče molitve za mir. Mirovno bogoslužje, v kapucinski samostanski cerkvi, je v skupni prošnji združilo pripadnike petih narodov: Švicarje, Italijane, Špance, Portugalce in Slovence.

Somaševanje njihovih dušnih pastirjev je vodil predstojnik kapucinskega samostana p. Alfonz.

Župnija sv. Mavricija v Appenzellu je 27. novembra 1993 pričela obhajanje LETA VERE pod geslom VESELJE IZ VERE.

Zato so v začetku bogoslužja pripadniki štirih narodnosti sestavili veliko **simbolično svečo** iz štirih posameznih delov, na vsakem pa je bilo izpisano geslo v njihovem materinem jeziku. V slovenskih narodnih nošah so sodelovali **učenci slovenske dopolnilne šole** pod vodstvom njihove učiteljice gospe Marjance Klepac.

V treh minutah, kolikor jih je

(nadaljevanje na strani 38)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

● IZBERI USTREZNO NEOSEBNO GLAGOLSKO OBLIKO:

Klovn je vabil ljudi, naj pridejo (gledat - gledati) predstavo. Psiček je znal (plesat - plesati) po dveh. Otroka sta se spravila (spat - spati). Mama je poslala Lidijo (kupit - kupiti) kruh. Človek mora (znat - znati) (prenašat - prenašati) največje težave. Matjaž je tekel (gledat - gledati), kaj je.

● IZBERI PRAVO ŠTEVILO:

V (lici - lica) mi je zavel oster veter. Ded slabo vidi na (oba očesa - obe očesi). Pred (očesoma - očmi) se mi dela tema. Če ne boš priden, te bom za (ušesi - ušesa). Zavihal sem (rokava - rokave) in se lotil dela. Izgubil sem (rokavici - rokavice). Včeraj sem se sporekla s (staršema - starši). Pri sosеду imajo (dvojčke - dvojčka).

● DOPOLNI Povedi s PRIMERNIMI PRIDEVNIKI:

Otroček je ... kot miš. Deklica je ... kot prekla. Postal je ... kot kuhan rak. Njen plašč je ... kot trava. Moja mama je ... kot kruh. Kadar prosi, je ... kot med. Teta je ... kot mravlja. Ne bodi ... kot polž. Moj prijatelj je ... kot pes.

● POSTAVI Povedi iz SEDANJKA V PRETEKLIK IN PRIHODNIK:

Fantje igrajo nogometno tekmo. Nastopa folklorna skupina iz Prekmurja. Kurimo ogenj ter pečemo koruzo in krompir. Med potjo nabiramo borovnice. Očka se mi smeji in me boža po laseh. Kadar pridem domov, se preoblečem.

● Povedne sedanjike Zamenjaj z velebniki:

Drobna jabolka opereš, odrežeš muho in jih zgoraj malo

zarežeš. Tesno jih zložiš v kozico, potreseš s sladkorjem, poškropiš z vodo ali vinom in jih v pečici počasi pečeš. Pečena zložiš na krožnik. V kozico naližeš malo vode, žličico sladkorja, pokuhaš in vliješ sok na jabolka.

● PRISLOVNE ODvisNIKE PRETVORI V PRISLOVNA DOLOČILA:

Ko je bila ura sedem, smo se zbrali v šolski avli. Govoril nam je ravnatelj in nam dal nadrobna navodila. Ko je končal govor, smo odšli v razrede. Ko je bil dan znak s sireno, smo zapustili šolsko poslopje. Medtem ko smo se šalili in prijetno pogovarjali, smo prišli do cerkvice. Ker smo bili utrujeni, smo posedli po travi.

● POPRAVI POKRAJINSKE POGOVORNE OBLIKE:

Ta jabolk je gnil. Mlek bo takoj zavrel. Kupi si nov ravnil. Oken se je zaprl sam od sebe. Peril je že umazan. Vrme se bo poslabšal. Pisem je nekdo odprl.

● DOPOLNI Povedi z USTREZNIMI SKLONI SAMOSTALNIKA DAN:

Lepega ... smo se odpravili v hribe. Po tekmi je bil Boris junak ... . Okradli so nas pri belem ... . Z ... je pritisnil mraz. Dan za ... je mineval. Jeseni se ... krajšajo, noči pa daljšajo. Na stare ... je šlo dedu bolj slabo. Štejem ... in noči do odhoda. Tine živi tja v tri ... .

● NAPIŠI DVOJINSKO OBLIKO:

Prinesi mi kokakolo in dve (žemlja) s salamo. Kupi šipkov čaj in dve (limona). Potrebuje dve (fotografija).

simon gregorčič sam

Gorje mu, ki v nesreči
biva sam;
a srečen ni, kdor srečo
vživa sam!
Imaš li, brate, mnogo od
nebes,
od bratov ne odvrčaj mi
očes!
Duh plemeniti sam bo
nosil boli,

a sreče vžival sam ne bo
nikoli.

Odpri srce, odpri roke,
otipaj bratovske solze,
sirotam olajšuj gorje.

Kedor pa srečo vživa
sam,
naj še solze preлива sam!

REŠITVE NALOG:

• USTREZNA NEOSEBNA GLAGOLSKA OBLIKA:

Klovn je vabil ljudi, naj pridejo gledat predstavo. Psiček je znal plesati po dveh. Otroka sta se spravila spat. Mama je poslala Lidijo kupit kruh. Človek mora znati prenašati največje težave. Matjaž je tekel gledat, kaj je.

• **PRAVO ŠTEVILO:** V lica mi je zavel oster veter. Ded slabo vidi na obe očesi. Pred očmi se mi dela tema. Če ne boš priden, te bom za ušesa. Zavihal sem rokave in se lotil dela. Izgubil sem rokavice. Včeraj sem se sporekla s starši. Pri sosedu imajo dvojčke.

• **PRIMERNI PRIDEVNIKI:** Otroček je moker kot miš. Deklica je suha kot prekla. Postal je rdeč kot kuhan rak. Njen plašč je zelen kot trava. Moja mama je dobra kot kruh. Kadar prosi, je sladek kot med. Teta je pridna kot mravlja. Ne bodi počasen kot polž. Moj prijatelj je zvest kot pes.

• **IZ SEDANJKA V PRETEKLIK:** Fantje so igrali nogometno tekmo. Nastopala je folklorna skupina iz Prekmurja. Kurili smo ogenj ter pekli koruzo in krompir. Med potjo smo nabirali borovnice. Očka se mi je smejal in me božal po laseh. Kadar sem prišel domov, sem se preoblekel.

• **IZ SEDANJKA V PRIHODNIK:** Fantje bodo igrali nogometno tekmo. Nastopala bo folklorna skupina iz Prekmurja. Kurili bomo ogenj ter pekli koruzo in krompir. Med potjo bomo nabirali borovnice. Očka se mi bo smejal in me božal po laseh. Kadar bom

prišel domov, se bom preoblekel.

• **IZ POVEDNIH SEDANJKOV V VELENIKE:** Drobna jabolka operi, odreži muho in jih zgoraj malo zareži. Tesno jih zloži v kozico, potresi s sladkorjem, poskropi z vodo ali vinom in jih v pečici počasi peči. Pečena zloži na krožnik. V kozico nalij malo vode, žličico sladkorja, pokuhaj in vlij sok na jabolka.

• **IZ PRISLOVNIH ODVISNIKOV V PRISLOVNA DOLOČILA:** Ob sedmih smo se zbrali v šolski avli. Govoril nam je ravnatelj in nam dal nadrobna navodila. Po končanem govoru smo odšli v razrede. Na sirenin znak smo zapustili šolsko poslopje. Med šaljenjem in prijetnim pogovarjanjem smo prišli do cerkvice. Utrujeni smo posedli po travi.

• **POKRAJINSKE POGOVORNE OBLIKE:** To jabolko je gnilo. Mleko bo takoj zavrelo. Kupi si novo ravnilo. Okno se je zaprlo samo od sebe. Perilo je že umazano. Vreme se bo poslabšalo. Pismo je nekdo odprl.

• **SAMOSTALNIK DAN:** Lepega dne smo se odpravili v hribe. Po tekmi je bil Boris junak dneva. Okradli so nas pri belem dnevu. Z dnem je pritisnil mraz. Dan za dnem je mineval. Jeseni se dnevi krajšajo, noči pa daljšajo. Na stare dni je šlo dedu bolj slabo. Štejem dneve in noči do odhoda. Tine živi tja v tri dni.

• **DVOJINSKE OBLIKE:** Prinesi mi kokakolo in dve žemlji s salamo. Kupi šipkov čaj in dve limoni. Potrebuje dve fotografiji.

Izražajmo se lepo

BOLJ IN BOLJ - isto kakor čedalje bolj, stopnjujoč se;

Bolj in bolj se potim. Čedalje bolj si mi všeč. Vse bolj kaže, da danes ne pridemo več tja.

BRANIK - kar nas brani, varuje. Rabi se v več pomenih, zlasti pri vojaških in bojnih predmetih;

Gračakovi hlapci so se zbrali na grajskem braniku. Trdno je stal na braniku svojih pravic. Ker je snežni branik popustil, je sneg s strehe zgrmel na avtomobil.

BREG - pas zemlje ob vodi;

Breg jezera je bil čedalje bližje. Ves dan je posedal na morskem bregu. Bali so se, da bodo reke prestopile bregove. (Pri morju lahko uporabljamo oba izraza, breg in obala, pri tekočih vodah in jezerih pa pravilna slovenska raba pozna samo breg.)

Na peščenih obali je bilo polno kopalcev. Najrajši se je kopal v morju, ker so bili rečni in jezerski bregovi neurejeni.

- strmina, vzdigujoč se svet, tudi manjši hrib;

Na ravnini ni bilo hiš, vse so bile pomaknjene v breg. Stekel je po bregu v dolino. Hišo si je postavil na bregu.

Pripravil Milan Kobal

(nadaljevanje s str. 35)

bilo na voljo vsakemu posameznemu somaševalcu, je p. Robert nagovoril slovenske vernike, izhajajoč iz poziva papeža Janeza Pavla II., naslovljenega svetu, ko je vabil k postu in molitvi za dosego miru v Bosni in Hercegovini: "... Najmočnejše človekoljubno posredovanje je vedno molitev. Ta predstavlja neizmerno duhovno moč, še posebej, kadar jo spremlja žrtev in trpljenje."

Po končanem bogoslužju smo pri izhodu iz cerkve prejeli balone. Na slehernem je bil pritrjen svetopisemski izrek o miru. Skupno smo se podali proti osrednjemu trgu Landesgemeindeplatz. Ob vzklikanju MIR VSEM NARODOM se je pisana družina raznobarnih balonov dvignila proti nebu. Kasneje so nas v prostorih kapucinske gimnazije čakale kulinarične dobrote posameznih sodelujočih narodnosti. **Slovenska stojnica**, ki je bila domiselno in okusno pripravljena, se je šibila pod dobrotami, ki so jih napekle Slovenke.

Naj bo **vsem**, ki so tako ali drugače prispevali in se žrtvovali, **Bog obilen plačnik** - iz našega srečanja se je zrcalilo veselje iz vere in to je tudi dokaz o naši zvestobi slovenskim koreninam. Tudi s tem dejanjem smo potrdili **našo narodno zavest**, našo pripadnost narodu pod Triglavom, na sončni strani Alp.

p. Robert Podgoršek

SOLOTHURNSKO PODROČJE

V četrtek, 3. februarja 1994, sta

radio in TV sporočila, da je papež Janez Pavel II. potrdil izvolitev novega baselskega škofa. Naslednji dan so to novico prinesli tudi številni švicarski časopisi.

Novi baselski škof je postal dosedanji bernski dekan in župnik župnije Sv. Marije v Bernu, dr. Hansjorg Vogel. Rojen je bil 16. marca 1951 v Bernu. Ko je bil star šest tednov, se je družina preselila v Luzern, kjer je končal osnovno šolo in gimnazijo. Modroslovje in teologijo je študiral na papeški univerzi Gregoriani v Rimu. Zadnji letnik svojega študija pa je končal v Luzernu. V duhovnika je bil posvečen leta 1976 - v mestu Horwu pri Luzernu. Tu je potem služboval kot vikar vse do leta 1980. Kasneje je še nadaljeval s študijem in obenem bil tudi voditelj sester frančiškank v Solothurnu. Leta 1989 je doktoriral in čez dve leti je postal dekan dekanije Bern - mesto. Škofovsko posvečenje bo prejel na velikonočni ponedeljek, 4. aprila 1994, v stolnici sv. Ursa in Viktorja v Solothurnu.

Isti dan smo dobili sporočilo, da je za lozansko-ženevsko-friburškega pomožnega škofa bil imenovan duhovnik sittenske škofije Pierre Burcher.

40-letnica župnije BRATA KLAUSA v Bernu

Isto nedeljo, 23. januarja 1994, je omenjena župnija, kjer imamo mesečno slovensko mašo, obhajali 40-letnico svojega obstoja. Bogoslužje je bilo ekumensko - poleg domačega župnika g. Josefa Kuhna in pastoralnega asistenta Gallusa Weidele sta bila še protestantski pastor g. Hans-Ulrich Schranz in naš slovenski duhovnik p. Damijan. V

cerkvi so bili prisotni katoliški in protestantski verniki. Po bogoslužju je vsem veljalo povabilo na aperitiv.

Molitev za mir

Na povabilo papeža in naših škofov smo se v soboto, 22. januarja in nedeljo 23. januarja, tudi mi pridružili molilcem za mir v BiH. Molitev, ki je vključevala prošnjo za mir v nas samih, v družinah in v svetu, smo smiselno porazdelili in vključili v mašno bogoslužje. Molitev smo na drugih krajih ponovili še naslednjo soboto in nedeljo.

Prešernov večer v Staldnu

Slovenski rojaki v Wallisu (z večino v Vispu) smo se namenili vsaj skromno proslaviti **slovenski kulturni praznik**. V ta namen smo v petek, 4. februarja, imeli v Staldnu sv. mašo, nato pa v bližnji restavraciji pri Slovenki Danici družabno srečanje.

Pustovanje v Bernu in Liestalu

V nedeljo, 8. februarja, se nas je v Bernu zbralo k maši kar nekaj več vernikov kot ponavadi. Po maši pa smo se v župnijski dvorani najprej malo okrepcali, potem pa nam je duo ELAN "podžgal podplate" z živahno godbo.

V soboto, 12. februarja, smo imeli pustovanje v Liestalu. Po maši smo se v župnijski dvorani najprej malo "podkrepili", nato pa smo se "spustili v rajanje". Za poskočen takt je poskrbel trio Jaka - Lojze - Vastja. Večer so popestrile res posrečeno izdelane pustne maske. Na žalost je bila udeležba malo bolj skromna. Pogrešali smo zlasti več tistih prijateljev iz bližnje okolice.

Lasniški certifikati

Na uredništvo je prispelo mnogo pisem v katerih sprašujete o "lastniških certifikatih", ki so bili v domovini izdani vsem državljanom republike Slovenije. Zato vam bom v naslednjih vrsticah na kratko opisal sam namen izdaje in način pridobitve vašega certifikata.

5. oktobra 1993 je republika Slovenija izdala lastniške certifikate vsem osebam, ki so bili na dan 5. 12. 1992 državljani republike Slovenije. Tako je vsak državljan dobil odprt poseben račun pri SDK na katerem je knjižena omenjena vsota certifikata.

Ta potrdila smo prejeli vsi, ki imamo stalno prebivališče v RS. Vsi ostali, ki živijo na tujem in so tam stalno prijavljeni pa niso bili obveščeni o prejetju in višini izdanega certifikata. Vsi, ki ste bili na omenjeni datum (5. 12. 1992) državljani RS in ste za stalno prijavljeni v tujini morate storiti naslednje:

1. pri prvem obisku v domovini morate s svojim slovenskim potnim listom (v katerem je napisana vaša osebna številka - EMŠO) stopiti v najbližjo izpostavo SDK (služba družbenega knjigovodstva), kjer vam bodo na vašo zahtevo izdali izpisek o stanju na vašem evidenčnem računu - tu je knjižen znesek vašega certifikata. V primeru, da v potnem listu nimate zapisane matične številke, morate najprej stopiti na vaš občinski urad za notranje zadeve, kjer vam bodo dali vašo manjkajočo matično številko, nato pa se oglasite na SDK, kjer vam bodo izdali omenjeni izpisek. **Važno je torej, da imate osebno matično številko - EMŠO.**

2. na najbližje diplomatsko konzularno predstavništvo RS v tujini vložite pisni zahtevek za izdajo zgoraj omenjenega izpiska. V zahtevku točno navedite vaše ime, priimek, datum in kraj rojstva, spol, naslov vašega zad-

nega stalnega ali začasnega prebivališča v RS (ali nekdanji stalni ali začasni naslov vaših staršev v RS) in vašo enotno matično številko - EMŠO. Pri tem navedite tudi vaš stalni naslov v tujini.

Naše predstavništvo v tujini vam bo potem po določenem času (dva meseca) poslalo potrdilo o navedenem izpisku na vaš stalen naslov v tujini.

V primeru, da sami ne morete urediti omenjenih zahtev lahko na najbližjem predstavništvu RS v tujini naredite pismeno potrdilo o pooblastilu nekoga, ki bo to opravil za vas in v vašem imenu. Zato se za vse nejasnosti obrnite na predstavništvo RS v tujini.

Omenjeni izpiski so bili izdani kot del brezplačne razdelitve lastnine v RS zaradi lastninjenja vsega družbenega kapitala. Tudi vi imate pravico, da pri tem dobite svoj delež, kot so ga dobili vsi ostali državljani RS kot tudi vsi novi državljani, ki so dobili državljanstvo po osamosvojitvi RS.

L. B.

pisma

BOLNIŠKA ŽUPNIJA Spoštovani!

Vodstvo osrednjih bolnišnic v Ljubljani je pokazalo veliko razumevanje in ustreglo dolgoletni želji bolnikov po bogoslužnem prostoru v Kliničnem centru. Tako smo tik pred božičem 1993 dobili prostor, kjer bo odslej kapela. Tu se bodo bolniki, lahko tudi drugih ver, srečevali sami s seboj, z bližnjim in z Bogom, ter tako dobivali moč za sprejemanje svojega stanja; bolniško osebje in

drugi pa bodo dobivali novih moči za velikodušno pomoč bolnim in za boljše medsebojne odnose. V zasilno urejeni kapeli je že sedaj ob nedeljah maša, h kateri pride okoli 80 ljudi.

Da bi se bolniki tukaj lepo počutili, bo kapela urejena po načrtih arhitekta v sodelovanju z umetnostno-gradbenim svetom ljubljanske nadškofije in ob podpori razumevajočih Slovencev doma in v tujini. Kapelo bi želeli urediti do Velike noči letos.

Obračam se tudi na vas s prošnjo, da po svojih močeh denarno podprete ureditev prosto-

ra, v katerem bodo mnogi Slovenci in drugi dobivali voljo in moč za zdravljenje in premagovanje telesnih in duhovnih stisk. Tako stopamo v korak z Evropo, kjer so taki prostori sestavni del bolnišnic. Vse vas bom z veseljem povabil na blagoslovitev, ki jo bo opravil nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki je tudi seznanjen s to prošnjo.

Če želite pomagati, lahko nakažete dar pri Krekovi banki na žiro račun 51800-620-336, 11200-000079-78, s pripisom: **Bolniška kapela.**

Miro Šlibar, bolniški župnik

oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15% popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, tel-ex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15% popusta. – HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN,

Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in fax 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

• Prodajam visokopritlično hišo, z vsemi priključki, zgrajeno do 4-5 grad-

bene faze, s 1400 m² zemlje. Hiša stoji ob obronku vasi Rovte v Selški dolini - iz Škofje Loke oddaljena 17 km. Lep razgled in mir. Mesec Marija, Rovte v Selški dolini 7, 64227 Selce nad Škofjo Loko. Telefon: (064) 64 -254

• Prodajam nov, 80 m² velik vikend; opremljen z vodo, elektriko in asfaltom; na zemljišču v izmeri 1200 m², ki je od Sevnice oddaljen 5 km. Informacije po telefonu 0608/ 81-003

• V starem delu Ptuja zelo ugodno prodajam hišo z gostinskim lokalom v izmeri 260 m². Možna je tudi nadaljna izgradnja stanovanja v izmeri 100 m². Informacije po telefonu 02129/ 59649

• Hišo, atraktivno, v okolici Ptuja prodajam za 100.000 DEM. Tel. 062/773-796, kličite zvečer.

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr.2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Zaupen pogovor med prijateljema: "Resnično ne razumem, zakaj žena kuha mulo, ko pa ji vendar vsako jutro v posteljo prinesem kavo. Ni ji treba drugega, kot da jo zmelje."

★

Turista se pogovarjata s kmetom:

Turist: "Kako čudoviti zrak imate tu, neprimerno bolj svež kot v mestu."

Kmet: "Res je, to pravim tudi jaz. In ne gre mi v glavo, zakaj ljudje ne grade velikih mest na deželi?!"

★

Šestletna Katka priteče domov in prosí: "Mami, daj mi jurja!"

"Zakaj pa potrebuješ denar?"

"Z Joškom se bova poročila, pa hoče imeti doto."

★

- V spomin na dan, ko nam

- Sestre, predpisal sem pacientu dve žlički sirupa in ne dva litra!

že stotič prinašate v popravilo svoj radijski sprejemnik, vam izročamo posebno priznanje in diplomu.

★

Po končanem lovu so se lovci zbrali in se pogovarjali o tem, koliko je imel kateri sreče. Vsi, razen enega, so nekaj ustrelili. Ta edini pa se je razburjal:

- Presneto, če ustrelim pred njim, je spredaj prekratek, če za njim, ga pa od zadaj manjka!

★

- Ko je moj oče umrl, je zapustil pol milijona tolarjev.

- To ni nič. Ko je umrl moj oče, je zapustil ves svet.

★

- Ali veste, gospodična, da sem se naučil plesati po glasbi iz radia?

- No, saj to se vam pozna. Plešete namreč tudi vse motnje.

★

- Dobro jutro, Janez! Danes si pa zgodaj vstal.

- Res je.
- Pa kam se ti tako mudi?
- Spat.
- Malo prej si pa rekel, da si komaj vstal!
- Že, ampak iz jarka.

- Če nam ne bi odprli, bi vdrli vrata!

★

- Glej no Boris, ti si postal že cel dečko. Kmalu boš tak kot tvoj ata.

- Ja, tega se tudi mama boji.

★

- Zakaj so pa tebe zaprli?

- Ker sem z avtom prehitro vozil.

- Pa tebe?

- Ker sem se prepočasi vozil z njim.

- To vendar ni kaznivo!

- Pač! Avto je bil ukraden.

★

- Kako to, da si padel iz slovenščine, saj je to vendar tvoj materin jezik?

- Ko pa živim večinoma pri babici.

- Zdravnik mi je dovolil, da danes za kakšno minuto vstanem.

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 Ols, 62, Offley Road, tel. + fax 071 - 735 - 6655, Stanislav Cikanek****AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 0222 - 55 25 75, Anton Štekl****A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, p.mag. Janez Žnidar****A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), Ludvik Počivavšek****A-6800 FELDKIRH / Vorlarberg, Herrengasse 6, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, Janez Žagar****A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, Vinko Žakelj****B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, Kazimir Gaberc****FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, fax 1-42 53 56 70, prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj****F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, Anton Dejak****F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, Jože Kamin****F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, Franjo Pavalec****HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrbčanska 114, Andrej Urbančl, CM, tel. 041 - 156 573****ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, fax 06 - 718 72 82, msgr. dr. Maksimilijan Jezernik****MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 43100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123****NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, Martin Horvat, tel. 030 - 788 19 24****D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, Janez Pucelj, tel. + fax 0208 - 644 277, Stanislav Čeplak, diakon****D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. 02 21 - 52 37 77, Martin Mlakar****D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, Janez Modic****D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, Bogdan Saksida****D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, Stanislav Gajšek, tel. + fax 0841 - 92 06 95****D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, Ciril Turk, tel. + fax 07 11 - 2 36 13 31****D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, fax 07121-47227 Janez Demšar, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89****D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, Jože Bucik****D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, Jože Bucik, voditelj dr. Marko Dvorak****D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, fax 089 - 29 16 16 27, Marjan Bečan****NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, Vinko Žakelj****ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel. 031 - 11 54 21, Zvone Podvinski****ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, fax 01 - 303 07 88, p. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15****CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, p. Damijan Frlan**